

Tartalomjegyzék

I. Az ellenőrzési szakterület új, kiemelt feladatainak bemutatása.....2

II. Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedéves tevékenységének általános bemutatása.....8

A szakterület létszámának alakulása8

Teljesítményértékelési mutatók alakulása9

Közérdekű bejelentések ellenőrzési tapasztalatai11

III. Az ellenőrzési szakterület 2013. évi irányelvi feladatai12

Adóregisztrációs eljárás, fokozott adóhatósági felügyelet.....12

Általános forgalmi adó vizsgálatok tapasztalatai16

A magánszemélyekkel és egyéni vállalkozásokkal kapcsolatban végzett ellenőrzések tapasztalatai.....23

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak bevételeivel kapcsolatos ellenőrzések ..26

Környezetvédelmi termékdfj, népegészségügyi termékadó és energiaadó adónemet érintő ellenőrzések29

Központosított ellenőrzések eredményeinek bemutatása.....31

A vámhatósággal való együttműködés bemutatása32

Együttműködés a NAV nyomozó hatóságával35

Az adatgyűjtésre irányuló vizsgálatok tapasztalati35

Az egyes gazdasági események valódiságának vizsgálata40

Központi Kapcsolattartó Iroda tevékenysége41

Sorszám tartományok kijelölése42

I. Az ellenőrzési szakterület új, kiemelt feladatainak bemutatása

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal legfontosabb feladata a költségvetési bevételek biztosítása, az adómorál javítása, a feketegazdaság elleni határozottabb fellépés, továbbá a versenyképes piacgazdaság működésének ösztönzése az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésével.

A gazdasági folyamatok adózási, adóztatási kihatásaira való gyors reagálást, az adózói életút folyamatos figyelemmel kísérését a revizori kapacitás célszerűségi és gazdaságossági szempontok szerinti optimalizálásával látja el az adóhatóság.

Az adóhatóság ellenőrzési tevékenységében kiemelkedően fontos szerepet tölt be a gazdasági és a pénzügyi egyensúly javítását segítő adópolitikai célok szolgálata. Az elérni kívánt hatás elsődlegesen nem a költségvetési bevételek adóhiány-megállapítás formájában történő direkt növelése, hanem közvetett módon olyan következmények kiváltása, amelyek az adózók jogszerű magatartásának erősítése és a piaci verseny feltételeihez igazodó kapcsolatrendszerének fejlesztése révén biztosítják a közcélokat szolgáló állami bevételek stabilitását.

Az ellenőrzési szakterület célja a korábbi ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása, az adóelkerülési kockázatok hatékonyabb felismerése, a jogsértő adózói magatartásra történő gyors reagálás, a szakszerű, teljeskörűsége törekvő, következetes adóhatósági intézkedések megtétele, valamint a jogsértések következetes szankcionálása.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal - együtt élve a piaci folyamatokkal - nem a régmúlt időszakainak ellenőrzéseire koncentrálna, hanem a közelmúlt, illetve a jelenben zajló folyamatok ellenőrzésére fordítja kapacitásának jelentősebb hányadát, tekintettel arra, hogy minél korábban kerül az adóeltulolás feltárásra, annál kisebb a károkozás mértéke illetve annál nagyobb a megtérülés valószínűsége.

Az ellenőrzési szakterület a 2013. évi feladatainak meghatározása során - a költségvetési bevételek biztosítása mellett - az ellenőrzési munka minőségének illetve hatékonyságának növelésére helyeződött a hangsúly. 2013. évben a láncszalások felderítése érdekében az adóhatóság fokozta az egyes gazdasági események valódiságának vizsgálatára irányuló ellenőrzések számát. Továbbá kiemelt figyelemmel kíséri az adóhatóság a fokozott adóhatósági felügyelet alá vont vállalkozásokat, az adózó közreműködésének hiánya az adószám törlésével jár.

Tekintettel arra, hogy a költségvetés adóbevételeinek legnagyobb hányadát az általános forgalmi adó teszi ki, az adóhatóság 2013. évre célul tűzte ki a bevallás utólagos ellenőrzéseken belül az ÁFA adónemet érintő ellenőrzések a tavalyi évi kiemelkedően magas intenzitásának megtartását.

Online adatkapcsolatra képes pénztárgépek

A Nemzeti Adó- és Vámhivatallal online adatkapcsolatra képes pénztárgépek bevezetésének üzemzéséről szóló 1059/2013. (II.13.) Korm. határozatban (továbbiakban: Korm. határozat) előírásra került az új típusú pénztárgépekre való átállás határideje.

2013. év elejétől napjainkig folyamatos feladatként jelentkezik az új gépekről érkező adatok fogadásával, feldolgozásával kapcsolatos valamennyi teendő, amely a szakterületek között összehangolt munkavégzést igényel.

Hasonlóképpen folyamatos, egész évben jelentkező feladatot jelent a szakterületek számára az átállással érintett valamennyi szereplő megfelelő tájékoztatása. Ennek keretében a NAV honlapján külön pénztárgépes blokk került kialakításra, ahol folyamatosan bővülő

tartalommal, naprakész, közérthető tájékoztató anyagok kerülnek elhelyezésre. Emellett a különféle csatornákon érkező adózói kérdésekre, sajtó- és egyéb megkeresésekre is soron kívül válaszol az adóhatóság.

Az év első harmadában már teljesítésre kerültek olyan részfeladatok, mint pl. a szervizések új szabályok szerinti nyilvántartásba vétele, új műszerészi igazolványok és plombanyomók kiosztása, folyamatban lévő, régi szabályok szerint folytatott eljárások megszüntetése, stb.

A második negyedévben kiemelkedő volt a pénztárgépekhez nyújtott állami támogatás feltételeinek meghatározásában való közreműködés, illetve az a munka, amelyet a vonatkozó jogszabály előkészítése terén vállalt a NAV.

Az év további részében a belső rendszerek felkészítésén, az informatikai fejlesztéseken, a szükséges belső szabályozók kiadásán van a hangsúly, amely munka keretében figyelemmel kell kísérni a vonatkozó jogszabályi környezet változását is.

Az ellenőrzési szakterület által két teljesen új adatlap került kialakításra a pénztárgépes adatszolgáltatás témakörében, a PTGTAX és a PTGTAUZ adatlapok. Ezen adatlapok a bevezetéstől - 2013. május 1. - kezdve folyamatos gondozást igényelnek, amelynek keretében az adózói jelzések, illetve az időközben hatályba lépett új jogszabályi rendelkezések alapján megtörtént, illetve folyamatosan megtörténik az új verziók elkészítése és közzététele.

Ezzel párhuzamosan sor került az új adatlapok feldolgozó programjának elkészítésére is, a feldolgozó rendszer éles üzemi használata várhatóan 2013. október elején elindul.

Az operatív ellenőrzési szakterület revizorai a negyedév során rengeteg kérdést kaptak és válaszoltak meg az **on-line pénztárgépek** beszerzésével, üzembe állításával, támogatásával, adatszolgáltatásával kapcsolatosan mind telefonon keresztül, mind pedig a helyszíni ellenőrzések során személyesen is.

Az online pénztárgépekre való átállással kapcsolatban, az arra történő felkészülés jegyében több régióban is szakmai fórumok kerültek megrendezésre a vámszakmai és adószakmai adóellenőrök részére.

Online pénztárgépek ellenőrzését támogató rendszerek fejlesztése

A pénztárgépek helyszíni ellenőrzését és az operatív ellenőrzések koordinálását segítő multifunkciós program fejlesztése is megkezdődött. Ez lehetőséget fog biztosítani a vásárlás adatok adóhatósági adatbázisba történő beérkezésének ellenőrzésére, és a pénztárgépek lejelentett üzemeltetési helyének, valamint a revizori csoportok mozgásának térképi megjelenítésére is. 2013. III. negyedévben megindult az online pénztárgép adatainak elemzését biztosító kockázatelemzési adattárház fejlesztése is.

Az adózók pénztárgépes adatainak ÁFA bevallásaikkal való összevetése során tapasztalt anomáliák okán központilag elrendelt 103 helyszíni adatok gyűjtésére irányuló ellenőrzés során sikerült feltárni az adózók által elkövetett tipikus adatszolgáltatás hibákat, amelyek többségében a pénztárgépes naplóállományokból szükséges adatokat leválogató szoftverek hibás működéséből adódtak.

Az elrendelt ellenőrzések közül 44 db még folyamatban van, a lezárult 59 vizsgálatnál négy esetben tartották indokoltnak további ellenőrzések elrendelését az igazgatóságok. 13 db adatszolgáltató adózó pedig késedelmesen ugyan, de benyújtotta bevallását.

A régiók által beküldött tájékoztatás szerint a kiválasztott adózók mindegyikével sikerült felvenni a kapcsolatot és a revizorok jelzései szerint adózók együttműködők voltak.

Egy üzemanyagot értékesítő, 64 db benzinkutat üzemeltető cég esetében például a nagy arányú eltérést az üzemanyag értékesítés illetve az egyéb értékesítési tételeket szétválogató programrész hibás működése okozta. Több esetben előfordult, hogy a szoftver hibás működése a tételek duplikációjához vezetett.

Nemzeti dohányboltokat is üzemeltető cégek esetében (összesen 18 esetben) a pénztárgépes adatszolgáltatásban közölt forgalomnak az ÁFA bevallás adataitól való nagy arányú eltérést egyértelműen a adójegyes dohánytermékek forgalmának ÁFA bevallásból való kimaradása okozta.

Három esetben a helyszíni ellenőrzések során nem tárult fel az eltérések tényleges oka, így az illetékes igazgatóságok további ellenőrzések lefolytatását rendelték el.

Az ellenőrzések preventív hatása a vizsgálati tapasztalatok alapján mindenképpen igazolható. A mulasztási bírság kiszabásától az adózók magas együttműködési hajlandóságára való tekintettel a revizorok eltekintettek. Az intézkedés nemcsak az adózók önkéntes jogkövetésére hatott pozitívan, hanem az adóellenőrök is hasznosítható tapasztalatokat szereztek jövőbeni ellenőrzésekhez, az egyes pénztárgépek illetve adózói forgalmat összesítő informatikai eszközök hibás működéséből eredő szabálytalanságokat illetően.

Tételes belföldi összesítő nyilatkozat

A belföldi ÁFA összesítő jelentés 2013. január 1-jei bevezetésével, az alvállalkozói, termékértékesítési láncolatok informatikai úton történő feltérképezésének lehetőségével, illetve a belföldi ügyletek adatainak ütköztetésével a kockázatelemzésben illetve az ellenőrzésben új fejezet nyílt a fiktív számlákon alapuló adó-visszaigénylések megakadályozása szempontjából.

Informatikai megrendelő készült az ÁFA belföldi összesítő jelentés számlatételeinek összefuttatását nehezítő és nem valós eltéréseket eredményező adminisztrációs hibák (pl. ÁFA-csoporttag partner feltüntetése az összesítő nyilatkozaton) áthidalására.

Az ÁFA bevallások részét képező belföldi összesítők tételes számladatai átadásra kerülnek a RADAR integrált kockázatelemző rendszerbe, lehetővé téve az un. kísérleti eljárások kidolgozását annak vizsgálatára, hogy azok milyen módon hasznosíthatók leginkább a fiktív számlák felderítésére. Egyik megoldás a partnerpárok megképzése és a partnerek egymásról vallott forgalmának teljesítésének negyedévre összegzése, ezekből eltérésmutatók képzése. Ennek nyomán az 2013. I. és a II. negyedévi RIASZT állományokba leválogatásra kerültek a tételes ÁFA adatok alapján kockázatos adózók, valamint a gyanús, több esetben akár 7 db adózón is átvívelő számlázási láncolatok.

2013. III. negyedévben a negyedévre aggregált tételes ÁFA adatok beépítésre kerültek a nemrég kifejlesztett Panoráma hálózatelemző alkalmazásba is, lehetővé téve a közösségi és belföldi üzleti kapcsolatok együttes feltérképezését, bonyolultabb kapcsolatrendszerek, értékesítési láncok szemléletes ábrázolását.

2013.III. negyedév kiemelt ellenőrzési területei, akciói

2013. márciustól kezdődően ■■■■■ elnevezéssel mélységi határszakasz ellenőrzési akció került elrendelésre. Az ellenőrzés célja a Szlovákia irányából érkező áruk azonosítása, az adózók kockázatkezelése, az áruk útjának meghatározása. Az akció során példás együttműködés alakult ki a vámszakmai terület és az adószakmai terület között. A határok közelében az ellenőrzéseket a pénzügyőr kollégák végzik, míg az adószakmai lekérdezéseket az adószakmai terület hajtja végre. Szükség szerint döntés születik az áru kíséréséről, az áru eredetének ellenőrzéséről, végrehajtási cselekmény foganatosításáról, egyéb adatgyűjtés

jellegű feladat ellátásáról. Az akció ellenőrzései alapján több esetben utólagos ellenőrzés elrendelésére került sor.

2013. III. negyedévének egyik legfontosabb ellenőrzési sorozata volt a „” cínevezéssel elrendelt nyári ellenőrzési akció. Az akció keretében kiemelt figyelmet fordított az adó- és a vámszakmai terület a kerékpárkölcsönzés és -szerviz, zöldség és gyümölcs kereskedelem, szépcsészeti szolgáltatások, vendéglátóhelyek, e-kereskedelem, személyszállító szolgáltatók (taxik), gépjármű-kölcsönzés (akár luxusgépjárművek bérlése), idegenvezetési szolgáltatások, városnéző túrák, sporttevékenység szolgáltatók (lovaglás, vízbicikli, kajak-bérlés), strandok és területén működő szolgáltatók, mozgóárusok, horgásztavak vizsgálatára. A nyári akció keretében továbbá tematikus ellenőrzésekre is sor került, amely keretein belül az adott régiók a saját illetékességi területükön jellemző speciális tevékenységeket ellenőriztek.

Az adószakmai és vámszakmai terület „” címmel közös akció lefolytatását tűzte ki célul 2013. augusztus utolsó hetére. Az akció célja volt a közelgő tanévkezdéshez kapcsolódóan a szellemi tulajdonjogot sértő áruk forgalmazásának ellenőrzése, a jogsértések feltárása.

Ugyancsak a 2013. III. negyedévben került sor a **virágkereskedelem és dísznövény értékesítők** fokozott ellenőrzésére. Az akció országos szinten került elrendelésre. Minden megyei adóigazgatóság legalább két adózót jelölt ki vizsgálatra, ahol árueredetre irányuló ellenőrzéseket hajtottak végre a revizorok. Az akcióhoz kapcsolódóan a NAV Bevetési Főigazgatóságával közösen az akciót megelőző 3 napon a határátkelőhöz közel ellenőrzésre, majd indokolt esetben kísérésre kerültek a fent nevezett termékkört szállító kamionok. A címzetthez megérkezve árueredet ellenőrzést hajtottak végre a revizorok és a pénzügyőrök. Az akció során példás együttműködést tanúsított valamennyi érintett szakterület.

A **tollikereskedelem és feldolgozás** területén is több ellenőrzési akció történt 2013. III. negyedévében. Az ellenőrzések során sor került nyilatkoztatásra, árueredet ellenőrzésre, sőt még próbagyártáson is részt vettek a revizor kollégák. Ezzel próbálták elősegíteni az utólagos ellenőrzés során a revizorok munkáját abban, hogy minél pontosabban fel tudják mérni az adózók által működtetett gépek, berendezések termelési kapacitását, az egységnyi idő alatt előállítható termék mennyiségét.

2013. III. negyedévében tovább folytatódott a **kínai kereskedőkhöz kötődő** akcióisorozat. Ellenőrzésekre a negyedév minden munkanapján sor került a budapesti nagyobb kínai piacokon (Piac, , ,). A mindennapi jelenlét mellett több nagyobb volumenű akcióra is sor került az elmúlt negyedévben, ahol a Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósághoz tartozó valamennyi adóigazgatóság részt vesz az ellenőrzésben, és koncentráltan egy adott terület kerül vizsgálat alá.

Egyéb, új ellenőrzési területek

2013. III. negyedévben két régió a 2013. július 1-jétől hatályos „**Trafik törvény**” hatására megszűnő, illetve újonnan alakult vállalkozásoknál végzett ellenőrzéseket. Az ellenőrzési tapasztalatok szerint a megszűnő társaságok alapvetően a jogszabályoknak megfelelően jártak el a tekintetben, hogy a megmaradt készletük, illetve a birtokukban lévő tárgyi eszközök után az általános forgalmi adót bevallották. Az újonnan alakult cégek néhány száz ezer Ft összegű visszaigénylési kérelmeket nyújtottak be a bérleti díjakhoz, valamint pénztárgépek és más, kisebb tárgyi eszköz vásárlásához kapcsolódott. A visszaigénylésekkel kapcsolatban szabálytalanságot nem tártak fel.

Továbbá az operatív szakterület országsszerte ellenőrzéseket végzett az értékesítés bizonylatolása és a foglalkoztatottak bejelentési kötelezettsége tárgyában a nemzeti dolányboltok körében. A kezdő vállalkozások viszonylag nagy arányban nem tettek eleget bejelentési kötelezettségüknek a telephely vonatkozásában. Azoknál a kereskedőknél, akik már korábban is aktívan folytattak vállalkozási tevékenységet, vagy huzamosabb ideje gyakorlottabb könyvelővel működnek együtt, nem tártak fel jelentősebb mulasztásokat az adóellenőrök.

Az adóellenőrök a vizsgálatok során - országos szinten - egyre növekvő tendenciában találkoznak azon adózói magatartással, amely az adóhátralékot felhalmozó cégek „bedöntését” célozza oly módon, hogy a vagyonelemek (vagyontárgyak) kivonását követően a gazdasági társaság tulajdonjoga - és gyakran ügyvezetése is - átruházásra kerül egy, a jövőben gazdasági tevékenységet nem folytató személy vagy társaság (úm. „cégtemető”) részére. A társaság korábbi tulajdonosai - jellemzően a korábbi vállalkozás vagyonának felhasználásával - úgy alapíthatnak új gazdasági társaságot, hogy annak kockázati besorolása alacsony marad, tekintettel arra, hogy az adószám felfüggesztése és törlése a „cégtemetőben” lévő gazdasági társasággal összefüggésben történik meg. A fenti jelenség visszaszorítása érdekében egy országos akció keretében, a korábbi tulajdonosok még élő cégkapcsolatainak ellenőrzésével kívánja az ellenőrzési szakterület elősegíteni a „cégtemetők” útján történő cégbedöntés elleni eredményes fellépést.

2013. július 1-i Európai Unió csatlakozás következtében Horvátország felé megnyílt a határszakasz, amelyre tekintettel az esetlegesen megjelenő új jogellenes adózói magatartások feltárása érdekében a **déli határszakasz forgalmának felméréséről és elemzéséről** született regionális döntés. Ezzel kapcsolatban a vámszakterület a szakmai koordináció rendelkezésére bocsátotta a déli határátkelők 2012. év valamint 2013. év I. félévének forgalmi adatait, 2013. év július hó részletes forgalmát pedig a rendőrségtől szerezte be a Dél-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy egyes határátkelőhelyeken a forgalom az előző évihez képest nagymértékben megváltozott, azonban ahhoz, hogy esetlegesen új tendenciákra lehessen következtetni szükséges a 2013. év további hónapjaira vonatkozó adatok megismerése is. Ennek érdekében a szakterületek megállapodtak abban, hogy a Somogy és Baranya megyei határforgalom (közúti áruszállítás) feltérképezése céljából közös „forgalomszámlálási” akció kerül megszervezésre szeptember közepétől. Az akciót az adó- és a vámszakmai szerv állományából kialakított „vegyes ellenőrpárosok” hajtják végre. A vámszakmai terület a vegyes párosokba olyan pénzügyőröket delegál, akik az adott határszakaszokon teljesítettek szolgálatot, ezért ismerik a korábbi időszakban ott rendszeresen megforduló szállítmányozókat, így tapasztalataikkal hatékonyabbá, eredményesebbé tudják tenni az akciót. A kollégák eljárási cselekményeket nem foganatosítanak, feladatuk egyelőre kizárólag a forgalom megfigyelése és az esetlegesen megjelenő új szállítmányozók kiszűrése. Amennyiben a „forgalomszámlálás” eredményei és az augusztus havi statisztikai adatok alátámasztják, akkor helyi akció kerülne elrendelésre, ahol is mélységi ellenőrzés keretében vizsgálná a közúti teherszállítmányokat.

Ellenőrzési tevékenység támogató új alkalmazások

██████████ által az állami adóhatóság használatára kifejlesztett ██████████ **bérszámfejtő program** 2013. május 8-ai rendszerbe állítása a revizori kapacitás kihasználását nagyban optimalizálta, használata a munkaidő ráfordítás nagymértékű csökkenését idézte elő. 2012. III. negyedév végéig országosan 8.395 db járulékelő ellenőrzés során 5.205 db revizori funkciókódú „M” lapot készített az ellenőrzési szakterület, míg 2013. év ugyanezen időszakában 6.523 db ellenőrzés során 12.197 db „M” lap feldolgozása és továbbítása történt meg a társhatóságok részére a jogszabályon alapuló adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése érdekében. A bérszámfejtő program használatának másik nagy előnye az emberi tévedés

okozta hibák minimalizálása, tekintettel a programba beépített - munkafolyamat közbeni - ellenőrzési lehetőségekre. A revizorok által elkészített „M” lapok - előző évhez viszonyított - számának több mint 100 %-al történő emelkedése bizonyítja a program létjogosultságát, illetve elősegíti a hatékonyabb napi munkavégzést is.

II. Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedéves tevékenységének általános bemutatása

A szakterület létszámának alakulása

A személyi állományban az előző negyedévhez képest jelentős változás nem történt. Az ellenőrzési szakterület engedélyezett létszáma¹ 2013. augusztus 31-én 4.965 fő, amely az I. félévhez képest minimális (2 fős), a tavalyi év azonos időszakához képest viszont 24 fős csökkenést jelent.

Az engedélyezett revizorok létszáma 42 fővel kevesebb, amely minimális 1,4 %-os csökkenést jelent a bázisidőszakhoz képest. 2012. augusztus 31-én még 3.006 fő volt az engedélyezett revizorok száma, 2013. augusztus 31-én már csak 2.964 fő. Ennek köszönhetően az engedélyezett létszámnak már csak az 59,7 %-a adóellenőri státusz, szemben a tavalyi 60,3 %-kal.

A revizori státuszok betöltöttségi szintje 96 %-os, országosan összesen 133 revizori státusz nincs betöltve, amely 18 üres álláshellyel több az előző beszámolási időszakhoz képest. A legtöbb üres revizori álláshely – 56 státusz – a Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatóságon található. A Kelet-budapesti Adóigazgatóság ellenőrzési szakterületén a legrosszabb az arány: az egy éven belüli adóhatósági gyakorlattal rendelkező kollégák száma a teljes állomány egynegyedét teszi ki.

Mindezek mellett a Közép-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság arról számolt be, hogy az üres státuszok feltöltése folyamatos, az eddigi létszámlhiány normalizálódik, ugyanakkor egyre többször előfordul, hogy az új belépő munkatárs a próbaidő alatt fel is mond.

Az elmúlt időszakban a korábbinál is nagyobb nehézséget okoz a középfokú revizori státuszok betöltése, különösen az illetmény nem megfelelő színvonala miatt. Ezen kívül az üres álláshelyek pótlását nagy mértékben nehezíti az a tény, hogy 2013. január 1-től új szabályok vonatkoznak a képesítési előírásokra. A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál foglalkoztatott kormánytisztviselők és pénzügyőrök képesítési előírásairól szóló 396/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet értelmében a középfokú végzettséggel betölthető státuszok esetén az elvárt szakképesítés szintje "emelt" szint. A könyvelés és adózás (344-es számú OKJ-s szakképesítés) elfogadhatóak, míg a pénzügy, bank és biztosítás (343-as számú OKJ-s szakképesítés) nem fogadható el. A kormányrendelet hatálybalépése óta több pályázati eljárás is lefolytatásra került, és legtöbbször azzal szembesültek az adó igazgatóságok, hogy a rengeteg pályázó közül alig akadt megfelelő. A pályázati eljárások során rendszeres volt, hogy a számviteli szakügyintéző vagy a mérlegképes könyvelő végzettség 343-as OKJ számmal rendelkezett, így a NAV-on belül nem elfogadhatónak minősült.

¹ Felüellenőrzési és Törvényességi osztályok létszáma nélkül.

Az ellenőrzési szakterület részterületein dolgozó adóellenőrök megoszlása az alábbiak szerint változott:

	Társas vállalkozások EII.	Magánszemélyek és Egyéni Váll. EII.	Operatív ellenőrzési	ÁFA EII.	Kiemelt adó. EII.	Kiválasztási, kockázatkezelő, koordinációs osztályok
2012. III. negyedév összesen	28 %	21 %	11 %	19 %	16 %	4 %
2013. III. negyedév összesen	34 %	19 %	11 %	18 %	15 %	3 %

A szakterületen belül mind a 2012, mind a 2013. év augusztusi adatok szerint a társas vállalkozások ellenőrzési osztályokon a legmagasabb a dolgozó adóellenőr aránya, a legkisebb pedig az operatív ellenőrzési osztályokon.

A társas ellenőrzési osztályokon dolgozó revizorok aránya a központosított ellenőrzési szakterületről átvett státuszok miatt jelentősen, 28%-ról 34%-ra növekedett, amely leginkább a Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatóságot érintette, ahol adóigazgatóságként egy-egy új osztály alakult. Ezen munkatársak továbbra is, elsősorban központosított ellenőrzésekkel foglalkoznak. Ezen kívül az Észak-magyarországi Regionális Adó Főigazgatóságon átminősítésre kerültek az ÁFA osztályok társas osztályra, ezen osztályokon végzik a kiutalás előtti ÁFA ellenőrzéseket is.

A Nyugat-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság mindhárom adóigazgatóságán egy-egy új ÁFA osztály került felállításra, valamint a Közép-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság Fejér Megyei Adóigazgatóságán az egyik magánszemélyeket ellenőrző osztály ÁFA ellenőrzési osztályként működik tovább. Összességében az ÁFA ellenőrzési osztályokon 2013. augusztus végén 519 fő a dolgozó revizorok száma, amely 17 fővel kevesebb a bázisidőszaki (2012. augusztusi) adatokhoz képest, amely összefüggésben van a fentiekben említett észak-magyarországi adó főigazgatósági szervezeti változással. Azonban kiemelendő, hogy az ÁFA ellenőrzési osztályokon még mindig kevesebb a dolgozó adóellenőrök aránya, mint a magánszemélyek és egyéni vállalkozók ellenőrzési osztályain. A kiutalás előtti ÁFA szakterület folyamatosan fluktuációval küzd, tekintettel arra, hogy az itt dolgozó kollégák rendkívül leterheltek.

Minimálisan csökkentek a kiemelt ellenőrzési, a magánszemélyeket és egyéni vállalkozókat ellenőrző osztályok revizori státuszai. A teljes revizori állományhoz képest az operatív ellenőrzési osztályokon dolgozó adóellenőrök aránya nem változott, ugyanakkor kiemelendő, hogy az adóregisztrációval és a fokozott adóhatósági felügyelet elrendelésével összefüggő feladatok a Nyugat-dunántúli Regionális Adó Főigazgatóságon a kiválasztási szakterületről áttelepítésre kerültek az operatív szakterületre.

Teljesítményértékelési mutatók alakulása

A releváns megállapítással zárult adóellenőrzések arányának alakulása (18. mutató)

A mutató 2010. év óta kerül mérésre. A mutató képzésének 2013. évi módosítása azt a célt szolgálja, hogy az adó főigazgatóságok a minimális (50 ezer forint alatti) megállapítással zárult vizsgálatok helyett célzottabb kiválasztással, hatékonyabb vizsgálatokat végezzenek. Ennek érdekében csak azok a megállapítások kerülnek beszámításra a mutatóba, amelyeknél legalább 50 ezer forint nettó adókülönböt és/vagy mulasztási bírságot tárnak fel, vagyis releváns megállapítást tettek a revizorok. Azok a vizsgálatok, amelyeket jogszabály alapján kötelező

lefolytatni, vagyis nincs ráhatása az adó(fő)igazgatóságukra a kiválasztásukra, nem kerülnek beszámításra a mutatóba.

A mutató követelménye, hogy az országos megállapítási arány átlagától 10 %-nál ne legyen alacsonyabb az adott adó főigazgatóság megállapítási aránya.

A releváns megállapítással zárult adóellenőrzések országos aránya 2013. III. negyedév végére elérte a 73,4 %-ot. A mutatót minden adó főigazgatóság teljesítette.

Az aktuális gazdasági folyamatokhoz kapcsolódó ellenőrzések alakulása (RIASZT) (19. mutató)

A mutató már 2012. évben is mérésre került. Figyelembe véve az adó főigazgatóságok javaslatait a mutató 2013. évben módosításra került, és a tavalyi RIASZT és adóminimalizáló listák összevonásra kerültek. További változás 2012. évhez képest, hogy a tétel kiküldést követő 60 napon (illetékességen kívüli vizsgálat esetén 90 napon) belül megkezdett (kiállított megbízólevél) adóvizsgálatok kerülnek figyelembe vételre.

A mutató követelménye, hogy [REDACTED] Főosztály által központilag megküldött tételek legalább 60%-ánál kezdjenek meg az adó főigazgatóságok ellenőrzést.

A III. negyedév végére a mutatót minden adó főigazgatóság teljesítette. A kiküldött adózók 68,67 %-nál kezdett meg az ellenőrzési szakterület vizsgálatot.

Magas és közepes kockázati besorolású adózók ellenőrzöttségének alakulása (20. mutató)

A mutató már 2012. évben is mérésre került. A mutató célja a költségvetési bevételek növelése, illetve a károk minimalizálása a nagy adóteljesítményű kockázatos adózóknál végzett ÁFA ellenőrzések növelésével. A cél, hogy a szabályosan gazdálkodó adózók mellől kiiktatásra kerüljenek a velük szemben jogosulatlan versenyclónyhoz jutó csalárd adózók, ezzel teret biztosítva a jogkövető, adót fizető adózók működésének. Ennek elérését méri a mutató, amelynek teljesítése esetén adózoói nagyság és kockázat mértéke szerint országosan azonos szintű ellenőrzöttségi szint érhető el. Változás a 2012. évhez képest, hogy a tárgyidőszak végéig megkezdett ÁFA-t is érintő ellenőrzések kerülnek figyelembe vételre. 2013. III. negyedév végére meghatározott 75 %-os ellenőrzöttségi szintet minden adó főigazgatóság teljesítette.

ÁFA visszaigénylés ellenőrzöttsége (21. számú)

Az új mutató az ÁFA adónemet érintő kiutalás előtti ellenőrzések hatékonyságának, a teljesítményeknek a mérését célozza, annak érdekében, hogy minél kevesebb jogosulatlanul igényelt pénzösszeg kerüljön az adózók részére kiutalásra.

A mutató alapjául szolgáló bevallás állomány legyűjtése 2012. június végére készült el, tesztelése és javítása azóta folyamatosan zajlik. Várhatóan a beszámolási időszakot követően publikálhatóvá válik.

ÁFA ellenőrzések érték alapú mérése (22. számú)

A mutató már 2012. évben is mérésre került. Az ÁFA ellenőrzések érték alapú mérésének célja a különböző típusú, terjedelmű és eredményességű ellenőrzések összehasonlíthatóvá tétele egy komplex szempont rendszer alapján. Az adó főigazgatósági teljesítmények az ellenőrzési struktúra megoszlásától függetlenül kerülnek értékelésre adóhatósági szinten. Ezáltal az ÁFA vizsgálat átlagos értéke, minősége kimutatható, összehasonlítható. A mutató követelménye: országosan átlagos színvonalú ÁFA vizsgálatok elérése.

2013. évi változás, hogy a vizsgálatok átlagos pontértéke helyett, az egy munkatárs által végzett vizsgálatok átlagos pontértéke kerül mérésre. Kizárólag az ellenőrzési szakterület által végzett

vizsgálatok kerülnek értékelésre, valamint a rövidebb időszakot érintő, aktuális évhez közelebbi évet érintő ellenőrzések nagyobb ponttérfékkal bírnak.

2013. III. negyedév végére a mutatót – a Kiemelt Adó- és Vám Főigazgatóság kivételével – minden adó főigazgatóság teljesítette.

Közérdekű bejelentések ellenőrzési tapasztalatai

Az állampolgárok 2013. III. negyedévében is jelentős feladattal látták el az adóhatóságot azzal, hogy névvel illetve névtelenül felhívták a figyelmet az adófizetési kötelezettséggel kapcsolatban, általuk tapasztalt visszaélésekre, törvénysértésekre.

A beérkezett közérdekű bejelentések egyre nagyobb hányada tartalmaz nem csak egy, hanem több adózóra vonatkozó szabálytalanságot, jogsértést. Ezek a beadványok döntően egymással kapcsolatban álló, kockázatot hordozó gazdasági társaságokra, valamint a mögöttük álló magánszemélyekre hívják fel a figyelmet.

Egyre gyakrabban érkeznek olyan tartalmú bejelentések, amelyek nem vagy csak részben tartalmaznak adókötelezettséget érintő felvetést, mégis az adóhatóságtól várja a bejelentő a problémája megoldását. Többször remélnék a bejelentők az adóhatóságtól peres ügyeik alátámasztására segítséget, így például válóperes ügyekhez, vagy pénzügyi viták megoldásához konkrét, adótitkot képező adatokat kérnek. Kérésük elutasítása miatt gyakorta telefonon adtak hangot elégedetlenségüknek.

Az ellenőrzési szakterület a beadvány tartalmától függően minden lehetséges intézkedést megtesz a bejelentés megalapozottságának kivizsgálása érdekében. Egy-egy közérdekű bejelentés kivizsgálása gyakran legalább olyan erőfeszítést, időráfordítást igényel, mint maga az adóellenőrzés lefolytatása.

2013. III. negyedévben megnövekedett azon bejelentések száma, amely a jövedéki termékekkel történő visszaélésekre hívja fel a figyelmet. Ezeket a beadványok további ügyintézés céljából a vámszakmai terület részére kerülnek továbbításra. Abban az esetben, ha adózási kérdést is tartalmaz a bejelentés, az adószakmai terület közös vizsgálat lefolytatására tesz javaslatot a vámszakmai terület felé.

A nyári szezon idején megnövekedett az illegálisnak vélt zöldség-, gyümölcs-, azon belül is a dínyearúsítással foglalkozókra vonatkozó bejelentések száma.

Kimagasló arányt képvisel még az ingatlant bérbeadók eltitkolt jövedelmére utaló beadványok száma.

Több esetben érkezett közérdekű bejelentés az illegálisan közterületen árusítókra vonatkozóan. A lefolytatott ellenőrzési tapasztalatok szerint az értékesítő személyek egyike sem rendelkezik adószámmal, tevékenységét bejelentés nélkül folytatja, és a revízió megjelenésekor a helyszínt elhagyják, a rendőrhatalósági, vámhatósági igazoltatás, és bírság kiszabását követően a területre visszatérve folytatják jogellenes tevékenységüket, a kiszabott bírságot nem fizetik be, és a hatályos jogszabályok szerint az áru lefoglalására nincs lehetőség. A rendelkezésre álló információk szerint az Országgyűlés Rendészeti és Honvédelmi Bizottsága a jelenség visszaszorítására a szabálysértési törvény módosítását kezdeményezte fenti tevékenység megszüntetése miatt és önálló szabálysértési tényállásként - lefoglalás szankcióval - határozná meg a hasonló jellegű jogellenes magatartást. A jogszabályhely megalkotásáig sem a NAV, sem más hatóság kezében nincs olyan jogi eszköz, amellyel véglegesen megszüntethető adózók ilyen irányú tevékenysége.

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig 5.912 db ellenőrzést végzett közérdekű bejelentés alapján, amely 14,3 %-kal haladja meg a tavalyi év azonos időszaki eredményt

(2012. III. negyedév végéig befejezett vizsgálatok száma: 5.173 db). A befejezett revíziók 85,5 %-a (5.055 db) egyes adókötelezettség teljesítésére, illetve adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés volt, emellett 857 adóellenőrzés került jegyzőkönyvvel lezárásra.

A hatékony kockázatelemzési tevékenységnek köszönhetően az ellenőrzések eredményessége évről évre javul. 2013. III. negyedév végére az adóellenőrzéseknek már 82,7 %-a megállapítással zárult. (2011. III. negyedév végén 71,1 %-a, 2012. III. negyedév végén 74,2 %-a zárult megállapítással).

2013. III. negyedév végéig az adóellenőrzések során 11,27 milliárd Ft nettó adókülönbözet került feltárássra, amely két és félszerese a tavalyi év azonos időszaki eredményének (2012. III. negyedév végén: 4,51 milliárd Ft). 2013. III. negyedév végéig a megállapítással zárult ellenőrzések közül három esetben került kiugró, 1 milliárd Ft feletti összegű nettó adókülönbözet került feltárássra, összesen 4,44 milliárd Ft összegben. (2012. III. negyedév végén a közérdekű bejelentés alapján lefolytatott ellenőrzések során a legnagyobb megállapított összeg 362 millió Ft volt.)

A kiugró, 1 milliárd feletti megállapításokat figyelmen kívül hagyva is jelentősen mintegy 40,6%-kal nőtt az egy adóellenőrzés során tett átlagos megállapítás összege (2012. III. negyedév végén: 5,61 millió Ft/adóellenőrzés, 2013. III. negyedév végén: 7,89 millió Ft/adóellenőrzés).

Az adó főigazgatóságok új eljárási módszerként alkalmazzák a közérdekű bejelentések kivizsgálása során az IT adatmentéseket. Az eljárás segítségével a számítógépes adatbázis elemzése alapján akkor is felderíthető a mulasztás (többségében a számla-, nyugtaadási kötelezettség elmulasztása), ha az ellenőrök a helyszínen nem tudták bizonyítani a visszaélés tényét.

III. Az ellenőrzési szakterület 2013. évi irányelvi feladatai

Adóregisztrációs eljárás, fokozott adóhatósági felügyelet

Az adózók informatikailag beazonosítható kapcsolatrendszerének és kockázati tényezőinek gyűjtése, a kapcsolati kockázat prediktív kockázatbecsléssel támogatott automatizált értékelése továbbra is a RADAR rendszerben központilag kidolgozott és régiószinten továbbfejlesztett mesterprojektek segítségével történik.

Az elemzési és hatósági eljárás további lépéseit támogató ügyintézői keretrendszer hiányában az adóregisztrációs eljárást követő kockázatelemzési szakasz részletes adatairól az igazgatóságoktól bekért kézi adatszolgáltatása áll rendelkezésre, amely értelemszerűen nem terjedhet ki az eljárás minden egyes lépésére. Az ügyintézői keretrendszer fejlesztése informatikai erőforrás hiányában még nem kezdődött meg, arra várhatóan még az idén induló egyik EKOP-os projektben, külső erőforrás bevonásával lesz lehetőség.

2013. III. negyedév végére a jogszabály változás hatására 2012. évi újraindított kockázatelemzési ügyek fokozatosan lezárásra kerültek, így a kockázatkezelési osztályok a fő hangsúlyt egyre inkább át tudták helyezni a tárgyévi ügyek kezelésére. A 2012. évben indult, adóregisztrációs eljárással érintett, és a kockázatkezelési osztályokra átadott ügyek száma 2013. III. negyedév végén 3.992 db volt, míg 2013. évben indult adóregisztrációs eljárást követően 2013. III. negyedév végéig 45.506 db adózó került a kockázatelemzési eljárás szakaszába. Az érintett adózók száma így mindösszesen 49.498 db, amelyből 24.881 adózó jogelőd nélküli alakulással, 555 adózó átalakulással, további 24.062 adózó pedig személyi változással érintett.

Továbbra is jellemző megtévesztési technikaként jelentkezett, hogy a vállalkozások egy kevésbé kockázatos tevékenység (üzleti tanácsadás, vegyes termékkörű nagykereskedelem) megadásával rejtik el a valós gazdasági tevékenységüket (gabona, cukorkereskedelem), vagy az alanyi adómentességet választva próbálnak kitérni az adóregisztrációs ellenőrzések elől.

Több esetben is előfordult, hogy a társaságok a székhely, vagy a vezető tisztségviselő változását visszamenőleges dátummal jegyeztetik be a Cégbíróságon. Ezáltal olyan problémák kerülnek felszínre, mint például a kockázatelemzésre rendelkezésre álló határidő lejár, további szankciók foganatosítására nincs lehetősége. Ugyanis az Art. 24/F (1.a) pontja értelmében a kockázatelemzési eljárásra nyitva álló határidő 1 év. A visszamenőleges székhely bejegyzésre tekintettel az addig jogszerűnek ítélt cselekmények jogszerűlenné válnak, amely miatt a korábban kibocsátott végzések és határozatok kiadása - ezzel egyidejűleg az előzőek visszavonása - ismét szükségessé válik. Ez a folyamat akár a kockázatelemzésre rendelkezésre álló egy éves időtartamot is meghaladhatja, így további kockázatelemzésre már nincs lehetőség. Az adózók ezzel a módszerrel kibújhatnak az adóregisztrációs eljárást követő kockázatelemzés alapján rájuk nézve kedvezőtlen következmények alól.

2013. III. negyedév végére, a kockázatelemzési szakasz első lépéseként (saját és a kapcsolati kockázat minősítése) 49.460 esetben fejeződött be az **induló kockázat meghatározása**.

Az elemzés során továbbra is sok olyan kapcsolatot tártak fel a kockázatelemzők, amelyeket az adóügyi rendszer adózói hierarchiája nem ismer fel, ez azonban jelentős időráfordítást igényel. Ezek közül 354 esetben fennállt az objektív akadály is, amelyet jeleztek a kockázatelemzők az adóügyi szakterület felé.

Magas, közepes vagy - előzmény kapcsolatok hiánya okán - bizonytalan induló kockázati minősítés miatt 2013. III. negyedév végéig az induló kockázat meghatározással érintett adózók 29,2%-ának, 14.460 adózónak került kiküldésre a KOCKERD jelű kérdőív. Ezen adózók közül összesen 12.179 adózó küldte vissza a kitöltött kérdőívet. A hiánypótlások száma tovább csökkent, a kérdőívek mindössze 7,2%-ában vált szükségessé.

A kérdőívek beküldése során azonban sokszor azok az adózók sem élnek az elektronikus beküldés lehetőségével, akiknek erre minden lehetősége adott vagy elektronikus bevallásra kötelezettek. Szeptember közepétől az elektronikus úton beérkezett KOCKERD kérdőívek már az UBEV rendszerben is lekérdezhetőek, de a kérdőívek automatizált kiértékeléséhez szükséges további fejlesztések még nem történtek meg.

Kérdőív vissza nem küldése miatt kiadott **mulasztási bírság határozatok száma 4.310 db volt**, amelyek több, mint fele (2.626 db) a 2012. évről áthúzódó, újraindított ügyekhez kapcsolódik. A mulasztási bírságot követően kérdőívet vissza nem küldő adózóknál 1.589 esetben kezdeményezték a kockázatkezelők az adószám törlését. Az adóügyi osztályok által kiadott törlő határozatok száma 1.546 volt, amelyekből eddig 723 emelkedett jogerőre.

2013. III. negyedév végéig a **működési kockázat meghatározása 32.137 adózó esetében történt meg**. Ennek közel kétharmada (20.641 adózó) még 2012. évben indult adóregisztrációs ügygel érintett adózóra vonatkozott.

A saját és kapcsolati kockázatok meghatározása után a működési kockázat meghatározásához illetve magas működési kockázati minősítés miatt összesen **5.908 esetben kezdeményezték a kockázatelemzők ellenőrzés soron kívüli indítását**, amelyek több, mint kétharmada (4.127 db) még szintén 2012. évi eljárással érintett adózóra vonatkozott. A vizsgálatra kijelölést megalapozhatja a magas induló kockázat, a kérdőív adattartalma, általános forgalmi adó bevallásokban feltüntetett forgalom visszaesése, illetve azok az esetek, amikor a küldeményt

nem sikerül kézbesíteni. A működési kockázat meghatározásához kapcsolódóan eddig 6.149 db ellenőrzésre került sor.

Az elvégzett ellenőrzések száma azért magasabb az indított ellenőrzések számánál, mert a Közép-Magyarországi Regionális Adó Főigazgatóság adóigazgatóságai a régiós kockázatkezelési osztály által kijelölt kötelezően elvégzendő ellenőrzéseken felül saját hatáskörben további adózókat választhatnak ki. A Régióban a fenti gyakorlat eredményeként 2013. III. negyedév végéig saját hatáskörben kiválasztva 437 további adózónál került sor ellenőrzésre.

Az adóregisztrációs eljárást követő kockázatelemzési eljárás alapján a jogelőd nélkül alakult adózók esetében elrendelt revíziók során újszerű adózói magatartás nem került feltárára. Több esetben a cég a tevékenységét még nem kezdte meg, mert a társaság ügyvezetője, tulajdonosa Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező külföldi állampolgár vagy olyan speciális feladatot kíván végezni, amelynek az előkészítő munkái még folyamatban vannak. Újabb régió jelezte a szociális szövetkezetek megjelenését és a bennük rejlő kockázatra hívták fel a figyelmet, amely szerint ezek a társaságok jellemzően (akár önerő nélküli) pályázati pénzek lehívására jöttek létre.

A személyi változással érintett cégeknél indított ellenőrzések egyik tapasztalata, hogy a gazdasági társaságok egy része olyan tulajdonosi körrel rendelkezik, akiknek több társaságban van érdekeltségük, a korábban alapított társaságuk magas adófolyószámla hátralékkal rendelkezik, felszámolás alá kerültek, vagy magas a tagi kölcsön állományuk, másik tapasztalat, hogy a cégeket több esetben befektetési és nem működési céllal vásárolja meg az új tulajdonos.

A régiók hasznosnak ítélték a KOCKERD kérdőívek alapján indított vizsgálatokat, mivel nemcsak az adóregisztrációval érintett adózó esetében, hanem – a kérdőív adatait összevetve bevallások adataival – az adózó szállítójánál is tehető megállapítás.

Az elvégzett több mint 6 ezer ellenőrzést követően 43 adózónál került sor adószám törlés, 1.534 adózónál adószám felfüggesztés kezdeményezésére

Fokozott adóhatósági felügyelet alá vonást megelőzően lefolytatott ellenőrzések

2013. III. negyedév végéig az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 24/F. § (4) bekezdésében foglaltak alapján az adóhatóság 1.549 helyszíni vizsgálatot fejezett be a kockázatelemzési eljárás alapján magas induló kockázatúnak minősített adózók vonatkozásában, amelyek 48 %-a (743 db) zárult megállapítással. A vizsgálatok során 39,5 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra.

Továbbá 1.939 esetben, helyszíni vizsgálat keretében ellenőrizte az adózók által visszaküldött kérdőívben foglaltak valóságát. A vizsgálatok 30 %-a (625 db) zárult megállapítással, amelyek során 28,5 millió Ft összegben került mulasztási bírság kiszabásra.

A működési kockázat minősítése alapján 2013. III. negyedév végéig 3.543 esetben került sor fokozott adóhatósági felügyelet alá vonásról szóló határozat kiadására, jogerősen 3.283 adózó került adóhatósági felügyelet alá. Az ügyek jelentős része (3.046 db) még 2012. évről származik. Továbbra is a bevallások benyújtásának gyakorítása, illetve a bevallások ellenjegyzésének előírása a jellemző intézkedés. Az eljárásrend előírásának megfelelően végezték a kockázatelemzők a fokozott adóhatósági felügyelet alá vont adózók nyomon követő kockázatelemzését is. Több régió jelezte, hogy a felügyelet alatt álló cég bevallásait ugyan beadja, de a fokozott adóhatósági felügyelet időtartama alatt minimális forgalommal működik, holott (személyi változással érintett cégek esetén) korábban jelentős forgalmat

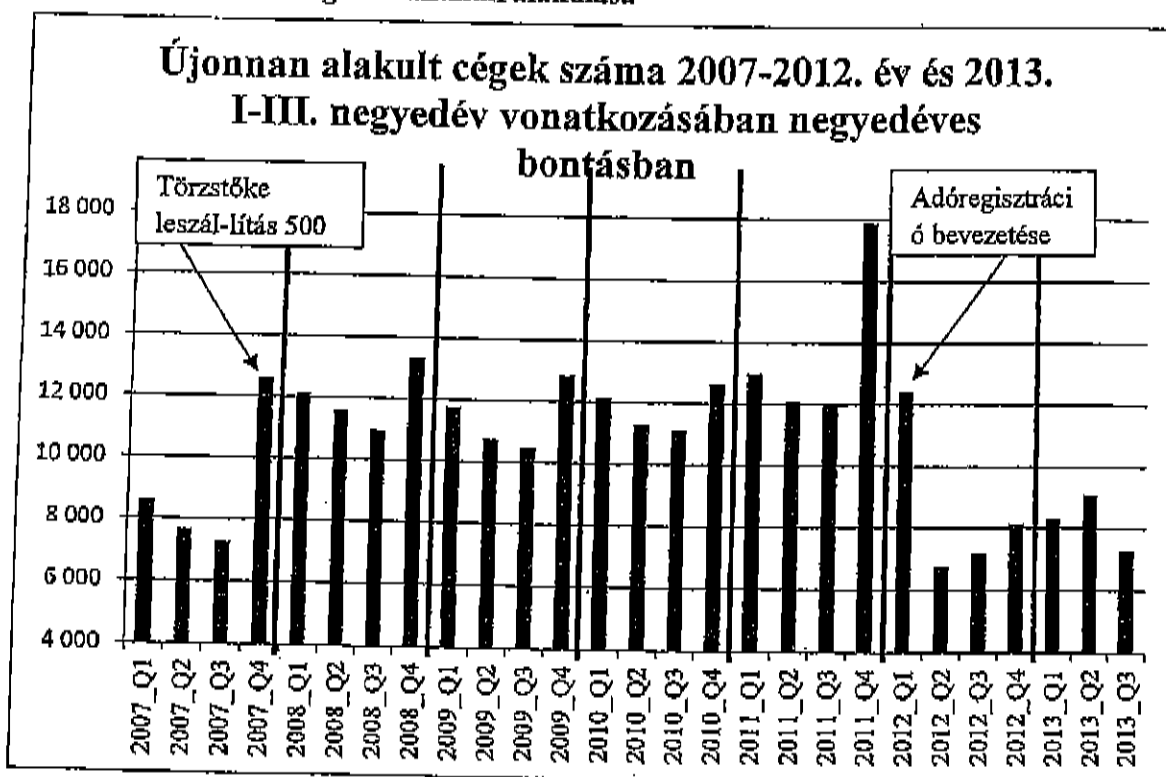
realizáltak. De több esetben előfordult az is, hogy a fokozott adóhatósági felügyelet ideje alatt felszámolás alá került a társaság vagy illetékesség váltás történt.

Fokozott adóhatósági felügyelet alá vont adózók vizsgálata

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 115 adóellenőrzést fejezett be a fokozott adóhatósági felügyelet alá vont adózóknál, amelyek ellenőrzések 66 %-a zárult megállapítással. Az ellenőrzések során mintegy 2,7 milliárd Ft nettó adókülönbözlet került feltárássra, amelyből 2,2 milliárd Ft 7 db vizsgálat során került jegyzőkönyvezésre. Egy ellenőrzés során átlagosan 23,6 millió Ft/adóellenőrzés nettó adókülönbözlet került megállapításra. Azonban a kiugró megállapításokat figyelmen kívül hagyva ugyanezen fajlagos mutató értéke csak 4,9 millió Ft/adóellenőrzés, További 188 vizsgálat még folyamatban van.

Az adóellenőrzések mellett további 897 adatgyűjtésre, illetve egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálat fejeződött be, amelyek során mintegy 20 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra. További 208 db ellenőrzés még folyamatban van.

Az újonnan alakult cégek számának alakulása



Az adóregisztrációs eljárás hatálya alá tartozó gazdálkodási formába tartozó cégeket negyedéves bontásban mutatja a fenti ábra. Jelentősen emelkedett a cégalapítások száma 2007. IV. negyedévben a törzstőke 3 millió Ft-ról 500 e Ft-ra történt csökkentése miatt. Újabb jelentős változást az adóregisztrációs eljárás 2012. január 1-től történt bevezetése okozott. Tekintettel arra, hogy a csalárd szándékból létrejövő cégek rendszeresen kiszűrésre kerülnek, 2012. évtől drasztikusan visszaesett a cégalapítási kedv. Az újonnan alakult cégek száma 2013-ra újra a 2007. évi szintre került.

Általános forgalmi adó vizsgálatok tapasztalatai

Pénzösszeg kiutalás előtt végzett ÁFA ellenőrzések

Az ellenőrzési szakterület – az ellenőrzési irányokról szóló tájékoztatásban foglaltaknak megfelelően – 2013. évben kiemelt figyelmet fordít a kiutalás előtti általános forgalmi adó ellenőrzésekre.

2013. III. negyedév végére az ellenőrzési szakterület összesen **30.692 pénzösszeg kiutalása előtti általános forgalmi adó ellenőrzést** végzett (2012. III. negyedév végéig 32.222 db).

A legnagyobb mértékben (17%-kal) a Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatóságon csökkent a kiutalás előtti ellenőrzések száma. Ennek oka, hogy a kiutalás előtti ÁFA szakterület folyamatosan fluktuációval küzd, tekintettel arra, hogy az itt dolgozó kollégák rendkívül leterheltek. Például a Kelet-budapesti Adóigazgatóság ellenőrzési szakterületén az egy éven belüli adóhatósági gyakorlattal rendelkező kollégák száma a teljes állomány egynegyedét teszi ki.

A 2013. III. negyedév végéig befejezett ÁFA kiutalás előtti adóellenőrzés darabszámának csökkenésével ellentétben (2012. III. negyedév végéig: 5.973 db, 2013. III. negyedév végéig: **5.572 db**) a megállapítással zárult ellenőrzések aránya 70,8 %-ról 71,6 %-ra nőtt. A feltárt nettó adókülönbözlet összegében is csekély mértékű visszaesés tapasztalható. 2013. III. negyedév végéig **31 milliárd Ft** nettó adókülönbözlet került feltárássra (2012. III. negyedév végéig: 31,9 milliárd Ft). Fentiek hatására az egy megállapítással zárult adóellenőrzésre jutó **átlagos nettó adókülönbözlet összege a múlt évi 7,5 millió forintról 7,8 millió forintra nőtt**

A pénzösszeg kiutalása előtt végzett egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló ÁFA ellenőrzések darabszámában is csökkenés tapasztalható. 2013. III. negyedév végéig a visszaigényelt ÁFA összeg kiutalása előtt **25.120 db céllenőrzés** fejeződött be, amely 4 %-os csökkenést jelent a tavalyi év azonos időszakához képest.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 2012. január 1-jén hatályba lépő módosítása lehetőséget biztosít az adóhatóság számára az Art. 106. § (2) bekezdése szerinti kiutalás előtti ellenőrzések során a késedelmi kamat fizetési kötelezettség csökkentése érdekében **részutalás alkalmazására**. A jogintézmény alkalmazásával 2013. III. negyedév végéig az adóhatóság **75 kiutalás előtti ellenőrzés során élt, amely esetekben a visszaigényelt 13,2 milliárd forintból 3,5 milliárd forint kiutalásáról intézkedtek az ellenőrzés befejezése előtt**. Ezen összegek tekintetében az adóellenőrök már a folyamatban lévő vizsgálatok során megállapították, hogy az igényelt költségvetési támogatásra, adó-visszatérítésre, adó-visszaigénylésre adózó jogosult, így az adózók számára a jogszerűen visszaigényelt adó a kiutalási határidőn belül került kifizetésre, amely élénkíti a gazdaságot és óvja a költségvetést a késedelmi kamatfizetéstől. Az új jogintézmény alkalmazásának lehetőségével az adóhatóság kizárólag ÁFA adónem esetében élt.

Bevallások utólagos ÁFA ellenőrzések

2013. III. negyedév végéig az adóhatóság összesen **23.039 db bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést** végzett az ÁFA adónem tekintetében (2012. III. negyedév végéig: 27.720 db). A megállapítással zárult ellenőrzések arányában **növekedés tapasztalható** (2012. III. negyedév végén 43,7 %, 2013. III. negyedév végén 50,1 %). Az ellenőrzés darabszámának csökkenésével ellentétben **9,4 %-kal nőtt a feltárt nettó adókülönbözlet összege**. (2012. III. negyedév végén: 342,4 milliárd Ft, 2013. III. negyedév végén 374,5 milliárd Ft), amelynek köszönhetően az egy megállapítással zárult

adóellenőrzésre jutó átlagos nettó adókülönbözet összege a múlt évi 28,3 millió forintról 32,5 millió forintra nőtt.

Az ellenőrzési tapasztalatok alapján az adózók visszaigénylő pozícióját gyakran a Közösségen belüli értékesítés adómentessége eredményezi. 2013. III. negyedévében az adó főigazgatóságok ezzel összefüggő megállapításai mind a kiutalás előtti, mind az utólagos vizsgálatok során igen gyakoriak voltak. Elmondható, hogy a témában született EUB ítéletben foglalt követelmény teljesítésére, miszerint az adókötelezettség megállapításához feltétlenül szükséges annak bizonyítása, hogy az értékesítést végző adóalany nem tett meg minden tőle elvárható intézkedést annak érdekében, hogy a vevő magatartása ne vezessen adókijátszáshoz, az adóigazgatóságok kiemelt figyelmet fordítottak.

Fordított adózás hatálya alá eső tevékenységek ellenőrzése

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület a fordított adózás hatálya alá eső tevékenységek tekintetében 691 db adóellenőrzést végzett, ami 71,2 %-os növekedést jelent (2012. III. negyedév végéig: 406 db). Ezen ellenőrzési darabszám növekedése csak részben tudható be az érintett tevékenységi körök számának növekedésének, az adóhatóság fokozta az ezen területet érintő ellenőrzések számát. Az ellenőrzések száma növekedésével fordított arányban csökkent a feltárt eltitkolt adó mértéke. Bár az adóellenőrzések 81,6 %-a megállapítással zárult, amelyek során 4,7 milliárd Ft nettó adókülönbözet került feltárássra, amely összeg 3,76 %-kal kevesebb az előző év azonos időszakában feltárt adókülönbözethez képest (2012. III. negyedév végéig: 4,9 milliárd Ft).² Fentiek alapján megállapítható, hogy az egy megállapítással zárult adóellenőrzésre jutó nettó adókülönbözet átlagos összege 8,4 millió Ft, ami 44,2 %-kal kevesebb a tavalyi év azonos időszakához képest (15 millió Ft/adóellenőrzés). Vagyis a fordított adózás adófizetői magatartásra gyakorolt kedvező hatása az ellenőrzési eredményekben is tükröződik.

Az egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló ellenőrzések darabszámában is jelentős növekedés tapasztalható. 2013. III. negyedév végéig 2.051 db célellenőrzés fejeződött be, amely több mint a duplája a tavalyi év azonos időszakának (2012. III. negyedév végéig: 846 db).

Az összes fordított adózásra vonatkozó adóellenőrzés 49,2 %-át (340 db) az adóhatóság az építőipari szolgáltatást végző adózóknál folytatta le. Azonban 2013. III. negyedév végéig a tavalyi évhez képest a hulladék kereskedelem ellenőrzések száma is jelentősen, több mint a duplájára nőtt (2012. III. negyedév: 90 db, 2013. III. negyedév: 190 db).

A megállapítási arány a hulladék kereskedelemmel foglalkozó adózók körében nagyobb mértékű (89 %), mint az építőipari szolgáltatást végző adózóknál (84 %). Ennek következtében az egy megállapítással zárult adóellenőrzésre jutó nettó adókülönbözet összege is magasabb (11,7 millió Ft/adóvizsgálat) a hulladék kereskedelemmel foglalkozók esetében, mint az építőipari szolgáltatást végző adózóknál (9 millió Ft/adóvizsgálat).

Az ÁFA törvény 2012. július elsejétől kiterjesztette a fordított adózást meghatározott mezőgazdasági termékek értékesítésére. Ennek következtében a gabona, olajosmag és fahéjtermék szektorban, valamint takarmányként is szolgáló termékek kereskedelme során is a fordított adózás szabályait kell alkalmazni.

² Ennek oka, hogy 2012. III. negyedév végéig az egyik befejezett vizsgálat során kiugróan magas, 1,06 milliárd nettó adókülönbözet került feltárássra, amely vizsgálat mind a hulladék kereskedelmet, mind az építőipari szolgáltatást érintette.

A gabona, olajosmag és fehérjenövény szektorban 2013. III. negyedév végéig összesen 1.247 db ellenőrzést folytattak le az adóellenőrök, amelyből 152 db adóvizsgálat volt. Az adóellenőrzések 67,8 %-a zárult megállapítással, amelyek során 163,1 millió Ft nettó adókülönbözetre került feltárássra, amely rendkívül alacsony 1,6 millió Ft/adóellenőrzés átlagos megállapítást eredményezett. Vagyis az ellenőrzési eredmények nem tükrözik ezen területen sem jelentős adóelkerülő magatartást.

A takarmányként is szolgáló termékek kereskedelmével foglalkozó adózók körében 2013. III. negyedév végéig összesen 19 db ellenőrzés fejeződött be. A lefolytatott vizsgálatokból 9 db adóellenőrzés volt, amelynek során 18,9 millió Ft nettó adókülönbözetre tártak fel a revizorok.

A fordított adózással kapcsolatban a megállapítások továbbra is téves jogszabály-értelmezéssel függenek össze. Érdekes megállapítás született a beszámolóval érintett időszakban egy tört arányt helytelenül a fordított adózás szabályai szerint értékesítő ékszerkereskedőnél.

A bevallásaiban sorozatosan nagy forgalmat és a bevételhez igazodó nagyságú kiadásokat szerepeltető (adóminimalizáló) adózók ellenőrzésének eredményei

Az adóminimalizálók területén nagyon fontos az adóhatóság gyors reagálása, ebben az adózói körben jellemző, hogy rövid idejű működés után az adózók elérhetetlenek, fantomizálódnak.

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig összesen 2.388 db adóellenőrzést végzett, amely 3 %-kal kevesebb a 2012. év azonos időszakában végzett vizsgálatok számánál (2.464 db). Az ellenőrzések 86,6 %-a zárult megállapítással (2012. III. negyedév végén 87,8 %). A vizsgálati darabszámok kismértékű csökkenésével ellentétben a megállapított nettó adókülönbözetre összege 18%-kal nőtt (2012. III. negyedév végéig: 77,4 milliárd Ft, 2013. III. negyedév végéig: 87,8 milliárd Ft). Mindezek hatására 2013. III. negyedév végén az egy megállapítással zárult adóellenőrzésre jutó nettó adókülönbözetre összege átlagosan mintegy 66,2 millió Ft, (2012. III. negyedévben: 53,6 millió Ft/adóellenőrzés), amely a kockázati terület ellenőrzésének fontosságát támasztja alá.

Az adóminimalizáló adóalanyok végrehajtható vagyonnal, tárgyi eszközökkel jellemzően nem rendelkeznek, ezáltal már a vizsgálatok megkezdésekor valószínűsíthető, hogy a feltárt adóhiány is behajthatatlan lesz. Ezen adózók körében végzett ellenőrzések lefolytatása mégis elengedhetetlen, hiszen e társaságok általában számlázási láncolatok részét képezik, más adózók az általuk kibocsátott számlákkal csökkentik adófizetési kötelezettségüket. A vizsgálatok lefolytatása azonban döntően az adózóval történő kapcsolatfelvétel nélkül, iratanyag hiányában történik, amely tény eleve gátját képezi annak, hogy a tényállás teljes mértékben feltárássra kerüljön, így rejtve maradnak a társaságok közötti személyi összefonódások is, mellyel igazolható volna a számlabefogadó adókijátszásban való részvétele, így a valódi haszonhúzó tettenérése is elmarad.

A közösségi beszerzést be nem valló, negatív VIES eltéréssel rendelkező adózók ellenőrzései

A közösségi beszerzést be nem valló, negatív VIES eltéréssel rendelkező adózók körében 2013. III. negyedév végére 24,8 %-al több ellenőrzés fejeződött be (876 db), mint 2012. év azonos időszakában (702 db). A 2013. III. negyedév végéig befejezett adóellenőrzések száma 54,3 %-al növekedett (2013. III. negyedév végéig: 500 db, 2012. III. negyedév végéig: 324 db). A darabszám jelentős mértékű növekedési üteménél is jóval nagyobb mértékben, a négyszeresére nőtt a vizsgálatok során feltárt nettó adókülönbözetre összege (2012. III. negyedév végéig: 9,9 milliárd Ft, 2013. III. negyedév végéig: 39,9 milliárd Ft). Ennek oka, hogy két vizsgálat esetében jelentős 9,6 milliárd illetve 1,4 milliárd Ft feletti

megállapítás született. Ennek köszönhetően az egy adóellenőrzés során tett átlagos megállapítás összege is növekedett mintegy 64,6 %-kal (2012. III. negyedév végén: 36,3 millió Ft/adóellenőrzés, 2013. III. negyedév végén: **96,2 millió Ft/adóellenőrzés**). Mindezek alapján kiemelkedő eredményességűnek tekinthetők az ezen kockázati tényezővel rendelkező adózók vizsgálatai.

A 2013. III. negyedév ellenőrzési tapasztalatai is alátámasztják, hogy a VIES eltérések mögött egyes esetekben valós **Közösségen belüli beszerzés** áll, amelyet a beszerző a belföldi értékesítéssel együtt eltitkol, más esetekben viszont ezen adózók csupán egy-egy számlázási láncolat részét képezik, és nem maguk a haszonhúzó az ÁFA csalásoknak, csak pár tízezer forint fejében átszámlázzák az árut más belföldi társaságoknak. A nemzetközi megkeresések alapján derül ki olykor, hogy a megrendeléseket nem is a közösségi beszerzést végrehajtó eszközölte a közösségi partnernél, hanem a vizsgált adózó belföldi vevője.

Közösségi tagállamok gyanús adózói (EUROFISC) jelzései alapján indított vizsgálatok

A közösségi tagállamok jelzései (EUROFISC) alapján a gyanús közösségi adózó magyar partnerénél végzett ellenőrzések száma 2013. III. negyedév végén 25,3 %-os csökkenést mutat. (2013. III. negyedév végén: 292 db, 2012. III. negyedév végén: 391 db).

2013. III. negyedév végéig 134 adóellenőrzést zártak le jegyzőkönyvvel a revizorok, amely **19,6 %-os növekedést jelent** (2012. III. negyedév végéig: 112 db), vagyis a nagyobb kapacitást igénylő adóellenőrzésekre fordították az időt a revizorok a rövid ideig tartó célellenőrzések helyett. A vizsgálatok **76,9 %-a zárult megállapítással** (2012. III. negyedév végén: 80,4 %), amelyek során **11,8 milliárd Ft nettó adókülönbözet** került feltárássra, amely jelentős, **79,9 %-os növekedést jelent** (2012. III. negyedév végén 6,6 milliárd Ft). Ennek oka, hogy két vizsgálat esetében jelentős, 5,1 milliárd Ft illetve 1,4 milliárd Ft feletti megállapítás született.

Vagyis indokolt volt az adóellenőrzések számának növelése. Ennek következtében egy ellenőrzés során **átlagosan 114,5 millió Ft nettó adókülönbözetet** tártak fel a revizorok, ami **57,2 %-os növekedést jelent** (2012. III. negyedév végén: 72,8 millió Ft/adóellenőrzés).

A jelentéssel érintett időszakban arra is volt példa, hogy a közösségi beszerzéseit az adózó alanyi adómentességére való tekintettel nem vallotta be, amely beszerzéseit azonban meghaladták a 10.000 eurós értékhatárt. Az ellenőrzés az EUROFISC hálózaton keresztül érkezett jelzés alapján indult, de általánosságban is elmondható, hogy a nemzetközi megkeresések eredményeként beszerzett bizonylatok, információk, adatok segítségével sikerül egy-egy ellenőrzést eredményesen lezárni, főként, ha az adózó nem együttműködő, és más adatforrás nem áll rendelkezésre. Ugyanakkor a válaszok minősége nem minden esetben megfelelő, és válaszadás gyakran elhúzódik, amely a vizsgálatok időtartamának jelentős növekedését eredményezi.

Az EU-ból beszerzett gépjárművekkel kapcsolatos megkeresések alapján indított vizsgálatok általában eredményesen zárulnak, a revízió jellemzően a becslés módszerét alkalmazva állapítja meg az eltitkolt bevételt, amelyhez nagymértékben hozzájárul a vámhatóság adatközlése, valamint a SCAC megkeresések eredménye.

Az ellenőrzési eredmények alapján elmondható, hogy eredményes kiválasztási szempontnak tekinthetők a közösségi tagállamok jelzései.

Körbeszámlázós ügyek, számlázók-, átszámlázók, értékesítési láncok ellenőrzése

Körbeszámlázással kapcsolatban 2013. III. negyedév végéig **1.817 db adóellenőrzés** fejeződött be, amely **a duplája** a megelőző év azonos időszaki eredményének (905 db). A

megállapítási arány a tavalyi III. negyedév végéhez képest (80,2 %) növekedést mutat. 2013. III. negyedév végéig az adóellenőrzések 89 %-a zárult megállapítással. A vizsgálatok során összesen 83 milliárd Ft nettó adókülönbözetre került jegyzőkönyvezésre, amelynek 97 %-a (81,2 milliárd Ft) általános forgalmi adónemben keletkezett. Az adóellenőrzések darabszámának nagymértékű növekedési üteméhez hasonlóan, több mint a duplájára nőtt a 2013. év III. negyedév végéig megállapított nettó adókülönbözetre összege. (2012. III. negyedév végéig: 40,9 milliárd Ft), azonban az egy megállapítással zárult adóellenőrzésre jutó átlagos nettó adókülönbözetre összegében 11 %-os visszaesés tapasztalható. Ennek ellenére jelentős kockázati területre utal, hogy az egy adóellenőrzés során feltárt átlagos megállapítás összege 50,1 millió Ft adóellenőrzésenként (2012. III. negyedév végén: 56,3 millió Ft/adóellenőrzés)

Az adóellenőrzések mellett 1.455 db adatgyűjtésre illetve egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzést végezett az ellenőrzési szakterület a körbeszámlázásos ügyletek tekintetében.

A vállalkozások kapcsolatrendszerén, számlázási láncolatán, érdekmegosztásán alapuló szervezett csalásban való részvétel gyanújával érintett adózók ellenőrzésének tapasztalatai szerint gyakran a korábban számlakibocsátótól kapott kölcsön szolgál az adózói beszerzés, a teljesítés fedezetéül, ahol a kölcsön használatáért járó kamatoktól eltekintenek, ami független felek között nem reális üzleti magatartás. A számlakibocsátók valódi célja számos esetben már a vagyontárgyak felszámolás alóli kimentése. 2013. III. negyedévben egy ellenőrzési tapasztalat új, a pénzügyi rendezéssel összefüggő visszaélésre hívta fel a figyelmet. Az ügylet lényege, hogy a végrehajtás alatt álló, jelentős hátralékkal rendelkező számlakibocsátó bevallja ugyan az általa áthárított áfát, de azt nem fizeti meg, viszont a számlabefogadó – hivatkozva a számla kiegyenlítetttségére – az általánosnál rövidebb határidő mellett igényli vissza az adót.

Az értékesítési láncolatok felderítése érdekében folytatott vizsgálatok tapasztalatai alapján elmondható, hogy az adózók az értékesítési láncolatokat használják fel a támogatásként igényelt közpénzekkel, így az Európai Unió forrásokkal való visszaéléshez is, tehát az adójogi vonzat több esetben csak velejárója a csalás fő motívumának. Ezekben az esetekben a gazdasági esemény általában megtörténik, csak a piaci árnál lényegesen magasabb áron.

A számlázási láncolatok vizsgálatával kapcsolatban problémaként merült fel, hogy bár a kapcsolódó ellenőrzésként végzett, az egyes gazdasági események valódiságára irányuló vizsgálatok elnöki engedély nélkül végezhetők más megyei adózóknál, az ehhez kapcsolódó újabb egyes gazdasági események valódiságára irányuló vizsgálatok más régiós illetőségű adózónál már nem végezhetők el, így a gazdasági esemény teljes körű vizsgálata elnöki engedély nélkül mégsem oldható meg.

Fiktív számla kibocsátó adózók ellenőrzései

A gazdasági tevékenység személyi és tárgyi feltételeinek megléte nélkül számlakibocsátó (fiktív számlázó) adózóknál 2013. III. negyedév végéig 79 db adóellenőrzés fejeződött be (2012. III. negyedév végéig 92 adóellenőrzés). Az ellenőrzések során feltárt nettó adókülönbözetre összege 7,78 milliárd Ft, amely jelentős mértékben, 80 %-kal haladja meg a 2012. III. negyedév végéig megállapított 4,32 milliárd Ft-ot. Ennek egyik fő oka, hogy 2013. III. negyedév végéig az egyik vizsgálat során 2,57 milliárd Ft nettó adókülönbözetre megállapítás született. Azonban ezen kiugró tételt figyelmen kívül hagyva is javulás figyelhető meg az ellenőrzések eredményességében, mivel az egy adóellenőrzés során átlagosan feltárt nettó adókülönbözetre összege a 2012. III. negyedév végi 46,9 millió forintról 66 millió forint/adóvizsgálatra nőtt, amely a kockázati terület jelentőségét támasztja alá.

Fiktív számlák feltárása esetén jelentős nehézségként élük meg az adóigazgatóság annak bizonyítását, hogy az adózó tudott, tudhatott-e róla, hogy adókijátszás részesévé vált. A revizorok a bizonyítás minden lehetséges eszközét bevetik. Például a helyszíni szemlén tapasztaltakon túl a Google Earth korábbi műholdfelvételeit használják annak bizonyítása során, hogy a számlázott gazdasági esemény nem történt meg a valóságban.

A fiktív számlát kibocsátó „számlagyárak” vizsgálata általában RIASZT lista, vagy kapcsolódó vizsgálat alapján indul. A jelentéssel érintett időszakban azonban egy esetben közérdekű bejelentés alapján - az operatív szakterület bevonásával - sikerült az adóellenőröknek egy „számlagyárra” bukkanniuk. A fedett adóellenőrök pavilonbérletről 3.060.000 Ft összértékű számlákat vásároltak az előzetesen megállapodott 15%-ért, azaz 459.000 Ft-ért. Az átadás-átvétel során a magánszemélynél lévő három darab számlán kiállítóként egy társaság szerepelt, amelynél az operatív ellenőrzés eredményeként bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzés indult. A társaság ügyvezetőjének - aki nem azonos az operatív ellenőrzéssel érintett magánszeméllyel - ismeretei az általa vezetett vállalkozás működéséről erősen hiányosak voltak. Nem tudta, mivel foglalkozik a társaság, az alvállalkozók közül egyet sem tudott megnevezni. A társaság iratait az adózó nem bocsátotta a revízió rendelkezésére, így az ellenőrzés a bankszámla adatait vizsgálta és az arra átutalásokat teljesítő társaságok ellenőrzésre kiválasztásra kerültek.

A „számlagyárakra” jellemző, hogy a vevő igényeinek megfelelően széles, egymástól merőben különböző tevékenységi körben (takarítás, pályázatírás, autószerelés, IT rendszergazdai feladatok, reklám, különféle termékek értékesítése, fémipari megmunkálás, őrző-védő tevékenység, stb.) állítanak ki fiktív számlákat, de a legnépszerűbb a beazonosíthatatlan, megfoghatatlan tevékenységről történő számlakiállítás. A jelentéssel érintett időszakban egy olyan „számlagyárként” funkcionáló társaság is az adóhatóság látóterébe került, amely megközelítőleg 65 különböző, többségében a filmiparban, médiában tevékenykedő cégnek bocsátott ki számlát.

Beszerzéseiket és így továbbértékesítéseiket is eltitkolók ellenőrzései

A beszerzéseiket és így továbbértékesítéseiket is eltitkoló adózók körében 2013. év III. negyedév végéig 463 db adóellenőrzés fejeződött be, amely közel az ötszöröse a megelőző év azonos időszaki eredményének (96 db). A megállapítási arány a tavalyi III. negyedév végéhez képest (98 %) közel azonos szinten alakult. 2013. III. negyedév végéig az adóellenőrzések 95,2 %-a zárult megállapítással. A vizsgálatok során összesen 6 milliárd Ft nettó adókülönbözetre került jegyzőkönyvezésre, amely több mint az ötszöröse az előző évhez azonos időszaki adatának (2012. III. negyedév végéig: 1,2 milliárd Ft). Ennek oka, hogy 2013. III. negyedév végéig három vizsgálat esetében jelentős, 500 millió Ft feletti megállapítás született összesen 2,1 milliárd Ft összegben. Az egy megállapítással zárult adóellenőrzés során feltárt átlagos nettó adókülönbözetre összegében 6,4 %-os növekedés tapasztalható. (2013. III. negyedév végéig: 13,8 millió Ft/adóellenőrzés, 2012. III. negyedév végéig: 12,9 millió Ft/adóellenőrzés). Az adóellenőrzések mellett 177 db adatgyűjtésre illetve egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzést végezett az ellenőrzési szakterület.

Belföldi termékértékesítéseiket közösségi termékértékesítésnek álcázók ellenőrzési eredményei

Azon adózók körében, akik a belföldi termékértékesítéseiket közösségi termékértékesítésnek álcázzák 2013. III. negyedév végéig összesen 23 db adónem vizsgálat fejeződött be, 2 db vizsgálat pedig folyamatban van. A befejezett vizsgálat során feltárt nettó adókülönbözetre összege 1,2 milliárd Ft. 2013. évben az egyik befejezett vizsgálat során 483,3 millió nettó adókülönbözetre került feltárássra.

Elsősorban a Közösségen belüli értékesítések ellenőrzése kapcsán a revizorok egyre gyakrabban találkozhatnak a jelenséggel, hogy a vizsgálatok alkalmával már nem csak a belföldi székhelyű adózók nem érhetőek el, hanem sokszor a SCAC megkeresés sem vezet eredményre, mivel a külföldi székhelyű - jellemzően magyar állampolgárságú ügyvezetővel rendelkező - társaság nem érhető el a hatóságok számára.

Belföldi összesítő jelentés

A belföldi ÁFA összesítő jelentés adatainak hasznosításával, 2013. III. negyedév végéig 131 db ellenőrzést fejeződött be. A befejezett ellenőrzésekből 21 db adóellenőrzés, amelyek során 249,5 millió Ft nettó adókülönbözet került feltárássra. Az egy adóellenőrzés során tett átlagos megállapítás összege 16,6 millió Ft.

Az adó főigazgatóságok arról számoltak be, hogy mind az ellenőrzést, mind a kiválasztást segíti a belföldi ÁFA összesítő jelentés adatainak hasznosítása érdekében az ÜZEM rendszerben található egyedi kockázatelemző, Tételes ÁFA elemző (TÁFA) program alkalmazása, kiegészítve a PANORÁMA alkalmazással. Előnye, hogy ezzel gyorsan elvégezhető az adózó beszerzéseire, értékesítéseire vonatkozó adatok kinyerése, mivel a BEV felületen lényegesen hosszabb a bevallási lapok adózónkénti megtekintése. Egy olyan ellenőrzésnél, ahol sok gazdasági eseményt kell összefüggéseiben vizsgálni, és a kiutalási határidő miatt szűkös az ellenőrzésekre maximum felhasználható idő, könnyebben felderíthető az adózó nagyobb volumenű gazdasági kapcsolatainak összessége. A TÁFA elemző felület jelentős segítséget nyújt annak feltárássában, hogy az egyes gazdasági események milyen gazdasági láncolaton keresztül realizálódtak a vizsgálat alá vont adózónál, majd ezt követően az is meghatározható, hogy a láncolat szereplői kockázatos vállalkozások-e vagy sem. A kiutalás előtti ellenőrzések során már az ügyféllel történő kapcsolatfelvételt megelőzően lehetőséget nyújt az adóellenőröknek a feltételezett számlázási láncolat feltérképezésére. A fejlesztett alkalmazás – amely csupán egy fejlesztés részeredménye – elsősorban az egyszerűbb láncolatok feltérképezésére alkalmas, egy szerteágazó kapcsolattal, nagy forgalommal rendelkező adóalany esetében az eltérések egyelőre csak jelentős időráfordítással követhetők végig, elemezhetők.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy – tekintettel a határértékre - az esetek jelentős számában az adózók nem kötelesek M lap benyújtására, így csak a nagyobb adóteljesítményű adózók vonatkozásában nyerhetők számlaadatok. Általános tapasztalat, hogy bár az adózók nagy része tisztában van a jelentési kötelezettségével, ennek ellenére számos esetben nem tesznek eleget ezen kötelezettségüknek.

Adóigazgatósági jelzés szerint a láncolatok feltárássához további segítséget jelentene, ha az összesítő jelentés az ügylet összege mellett tartalmazná az ügyletben érintett termék, vagy szolgáltatás megnevezését is.

Az eddigi vizsgálati tapasztalatok elsősorban adminisztrációs hibából eredő eltérésekre derítettek fényt.

Pénzforgalmi szemléletű adózás

A pénzforgalmi szemléletű adózást választó adózók körében 65 db vizsgálat került jegyzőkönyvezésre 2013. III. negyedév végéig, amelyből 18 db adóellenőrzés. Az adóvizsgálatok során megállapított nettó adókülönbözlet összege 25,6 millió Ft, amely nem utal jelentős kockázati területre.

A pénzforgalmi szemléletű adózással kapcsolatban 2013. III. negyedévben a jellemző megállapítások a következők voltak: a számlabefogadó a teljesítés időpontjának megfelelő

adóelszámolási időszakban érvényesítette levonási jogát annak ellenére, hogy a számla kiegyenlítése később történt meg; a pénzforgalmi elszámolást választó adózó nem tüntette fel az általa kiállított számlán a pénzforgalmi elszámolás kifejezést; nem állapította meg a fizetendő adót az ellenérték engedélyezésével egybekötött kompenzációval történő kiegyenlítésekor; és volt olyan adózó is, aki az erre vonatkozó választás hiányában alkalmazta a pénzforgalmi szemléletű adózást.

A magánszemélyekkel és egyéni vállalkozásokkal kapcsolatban végzett ellenőrzések tapasztalatai

Magánszemélyek körében végzett kiutalás előtti ellenőrzések

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig **11.697 db** ellenőrzést végzett személyi jövedelemadó (továbbiakban: SZJA) adónem tekintetében a visszaigényelt pénzösszeg kiutalása előtt, amely 35%-kal kevesebb a megelőző év azonos időszakához viszonyítva. (2012. III. negyedév végéig: 17.885 db)

Az összes pénzösszeg kiutalása előtt végzett SZJA adónem vizsgálatból **2.856 db adóellenőrzés**, amely 49%-os csökkenést jelent (2012. III. negyedév végéig: 5.654 db). A kiutalás előtti adóellenőrzések során **503 millió forint nettó adókülönb** került megállapításra, amely 42 %-os csökkenést jelent (2012. III. negyedév végéig: 863 millió Ft). Fentiek alapján az **egy adóellenőrzés során feltárt átlagos nettó adókülönb 15 %-kal megnőtt**, amely az elvégzett vizsgálatok **hatékonyságának növekedését** mutatja (2012. III. negyedév végén: 153 ezer Ft/adóellenőrzés, 2013. III. negyedév végén: 176 ezer Ft/adóellenőrzés). Az elvégzett 2.856 db adóellenőrzés **93%-a (2.656 db) zárult megállapítással**, ami kiemelkedő hatékonyságú revizori kapacitás felhasználást tükröz.

A kiutalás előtti adóellenőrzések mellett az ellenőrzési szakterület **8.841 db egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzést folytatott le a visszaigényelt SZJA kiutalása előtt**, amely 28%-os csökkenést jelent (2012. III. negyedév végéig: 12.231 db).

A 2012. adóévre vonatkozóan beérkező személyi jövedelemadó bevallásokban szereplő visszaigénylések jogszerűségének vizsgálata kapcsán indult **kiutalás előtti SZJA vizsgálatok** jelentős része 2013. III. negyedévében lezárult, már csak az adózói önellenőrzések vonatkozásában – a korábban nem érvényesített kedvezményekkel összefüggésben benyújtott önellenőrzések kapcsán – indultak újabb vizsgálatok. Az adózók pozitívan értékelték azt az adóhatósági eljárást, amelynek keretében az 50 ezer forintot várhatóan el nem érő megállapítással záruló vizsgálattal érintett adózókat a hatóság **önellenőrzésre hívta fel**. Ennek során az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálatok alkalmával az adózók szóbeli tájékoztatást kaptak mulasztásuk mibenlétéről, és az új jogintézmény bevezetéséről. Az adózók a tájékoztatást követően éltek az önrevízió benyújtásának lehetőségével és fizetési kötelezettségüket is teljesítették.

A **jogosulatlan visszaigénylések** gyakori okaként említhetők a családi adókedvezménnyel, a lakáscélú hiteltörlesztés áthúzódó kedvezményével, az élet- és nyugdíjbiztosítási díj után korábban igénybe vett adókedvezmény visszafizetésének elmulasztásával összefüggésben született, valamint a téves adattartalmú munkáltatói, kifizetői igazolások miatti megállapítások. Mindezekben túl több vizsgálat során megállapítható volt a súlyos fogyatékosági kedvezménnyel való visszaélés.

Az ellenőrzések általános tapasztalatként elmondható, hogy a visszaigénylések jellemzően jogszerűnek bizonyultak, az adózók által elkövetett szabálytalanságok legtöbbször nem feltétlen szándékos adóelkerülésre, hanem az információk hiánya miatti téves adatkitöltésre utaltak.

Fentiek alapján összességében megállapítható, hogy **kizárólag indokolt esetben indított kiintalás előtti SZJA ellenőrzést az ellenőrzési szakterület, ezzel növelve az ellenőrzések és a revizori kapacitás felhasználás hatékonyságát.**

A magánszemélyek körében az igénybevett adókedvezmények feltételeinek teljesülése, a visszaigénylések jogszerűségének, visszafizetendő adókedvezmények és a különadózó jövedelmet szerző adózók ellenőrzése (adószám nélküli magánszemély SZJA ellenőrzése)

A 2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület **2 557 db adóellenőrzést** folytatott le a magánszemélyek által igénybevett adókedvezmények feltételeinek teljesülésének vizsgálata érdekében, amely 33 %-os csökkenés az előző év azonos időszakához viszonyítva (2012. III. negyedév végéig: 3 827 db). A vizsgálatok során **10,4 milliárd Ft nettó adókülönbözöt** került feltárássra, amely kiemelkedő, kétszeres növekedést jelent (2012. III. negyedév végéig: 5,95 milliárd Ft).

Ezen jelentősen magas megállapított összeg két kiugróan magas megállapítással zárult vizsgálatnak köszönhető, amelyek esetében összesen 6,54 milliárd forint nettó adókülönbözöt került megállapításra.³

Azonban a kiugró megállapításokat figyelmen kívül hagyva megállapítható, hogy az egy adóellenőrzés során feltárt átlagos megállapítás összege 2013. III. negyedév végére **1,5 millió Ft-ra** nőtt a tavalyi évi 797 ezer Ft-ról, amely jelentős, közel kétszeres növekedés.

A befejezett adóellenőrzések mellett az ellenőrzési szakterület 1.108 db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló ellenőrzést folytatott le, amely 10 %-os növekedés a megelőző év azonos időszakához viszonyítva (2012. III. negyedév végéig: 1.004 db).

Az adótörvények módosítása miatt a 2012. évi személyi jövedelemadóban meghatározott igénybe vehető adókedvezmények köre és mértéke jelentős számban lecsökkent, így az igénybe vett adókedvezmények feltételeinek teljesülésére irányuló vizsgálatok terén az adóigazgatóságok a korábbi negyedévekben részletezett tapasztalatokkal rendelkeznek.

Vagyongyarapodási vizsgálatok tapasztalatai

A **vagyonosodási vizsgálatokkal** kapcsolatban a korábbi időszakokhoz képest az általános tapasztalatok nem változtak. Közérdekű bejelentés, RIASZT állományból nyert adatok, társosztályoktól vagy társhatóságoktól érkező információk eredményeznek vizsgálatelrendelést.

Az adóigazgatóságok továbbra is kiemelt figyelmet fordítanak a külföldi gépjárművekre rendszeresen regisztrációs adó kiszabását saját nevére kérő magánszemélyek, valamint a különböző internetes platformokon üzletszerű kereskedelmi tevékenységet folytató magánszemélyek vizsgálataira.

Új és körültekintőbb eljárást, valamint bizonyítást alapoz meg az adóigazgatóságokon alkalmazott azon gyakorlat, hogy belföldi jogsegély keretében megkereséssel élnek a Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala, Légügyi Hivatala, valamint a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége felé arra vonatkozóan, hogy az adózók a vizsgálattal érintett időszakban rendelkeztek-e légi-, vízi járművel, illetve tartottak-e lovakat. Ezen túlmenően megkeresést küldenek a befektetési szolgáltatók (brókercégek) felé, annak céljából, hogy a vizsgált adózók rendelkeznek-e értékpapírszámlával.

³ 2012. évben is volt két kiugróan magas megállapítással jegyzőkönyvezett ellenőrzés. Azon vizsgálatok esetében összesen 2,9 milliárd forint nettó adókülönbözöt került megállapításra.

A folyamatban lévő ellenőrzések során több esetben is előfordul, hogy a gazdasági társaságok pénzügyi számláiról több százmillió forintot felvevő „elvi haszonhúzó” magánszemélyek (volt képviselő, tag stb.) nem érhetők el az ellenőrzés számára, így az ellenőrzés legtöbbször kézbesítési vélelemmel indul. A vállalkozásnál végzett ellenőrzések során az iratanyag jellemzően nem áll rendelkezésre, így csak a megkért bankszámla adatok alapján állapítható meg, hogy a magánszemély a képviselője idején mekkora összeget vett fel a társaság bankszámlájáról.

A készpénzforrás igazolásával kapcsolatban továbbra is megemlíthető, hogy az elévülési időt megelőzően kötött kölcsönből vagy hasonló típusú szerződésekből származó követelésből, valamint más – számos esetben állítólagosan külföldön megvalósult – jogügyletből származó bevételt jelölnek meg az adózók a tárgyidőszakban teljesített készpénzes kiadásaik fedezetül és az adózóval szerződő fél vagy már elhunyt személy, vagy megszűnt, illetve iratokkal nem rendelkező társaság.

A gazdasági társaságnál lefolytatott adóellenőrzést követően indult vagyonosodási vizsgálatok általános tapasztalata, hogy a vizsgálat alá vont adóalany szinte kizárólag a gazdálkodó szervezetnél pénzkezelésre jogosult személy, és a megállapítás alapja elsősorban a pénztárból hiányzó adózatlanul felvett készpénz összeg egyéb jogcímen kapott jövedelemmé minősítése. Azok a magánszemélyek, akik esetében a gazdasági társaság az ellenőrzést követő hatósági szakban már felszámolás vagy végelszámolás alatt állt, következetesen ragaszkodnak ahhoz, hogy nem ismerik a cégnél lefolytatott ellenőrzés rájuk vonatkozó megállapításait.

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig **1.596 db vagyongyarapodással összefüggő vizsgálatot** fejezett be, amely 10%-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához viszonyítva (2012. III. negyedév végéig 1.452 db vizsgálat). A revíziók **80 %-a (1.272 db) zárult megállapítással**, amely vizsgálatok során **19 milliárd Ft nettó adókülönböt** került feltárássra, amely 14%-os növekedést jelent a 2012. III. negyedévi értékéhez viszonyítva. (2012. III. negyedév végéig: 16,7 milliárd Ft)

A darabszám növekedés mellett a vizsgálatok hatékonysága is javult. Egy adóellenőrzés során **átlagosan 12 millió Ft nettó adókülönböt** került feltárássra, szemben a 2012. III. negyedév végi 11,5 millió Ft/adóellenőrzés fajlagos megállapítással.

Dupla bevallók ellenőrzése

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület **99 db adóellenőrzést** folytatott olyan magánszemélyeknél, akik munkáltatói adó megállapítást választottak és emellett benyújtották az '53-as személyi jövedelemadó bevallást is. A vizsgálati darabszám tekintetében öt és félszeres csökkenés tapasztalható (2012. III. negyedév végén: 545 adóellenőrzés), amelynek oka, hogy a bevallási szakterület feladatkörébe került a dupla bevallások kiszűrése, megszüntetése (hibernálása), a revizori kapacitás kihasználás hatékonyságának növelése érdekében.

A revíziók **86 %-a zárult megállapítással**, amely vizsgálatok során a feltárt nettó adókülönböt **összege 5,7 millió Ft-ot** ért el, amely 87%-os csökkenés a 2012. III. negyedév végéig feltárt nettó adókülönbözethez viszonyítva. (2012. III. negyedévben: 43 millió Ft). Ezen ellenőrzési eredmények is alátámasztják azon felsővezetői döntést, amely szerint ezen vizsgálatokra indokolatlan revizori kapacitást fordítani, elegendő ezen adózók bevallási szakterület általi felszólítása, és az adózókkal egyeztetve kizárólag az egyik bevallás feldolgozása.

Az adóellenőrzéseken kívül 65 db egyes adókötelezettségek típusú ellenőrzés került lefolytatásra a dupla bevallók körében.

Egyéni vállalkozók ellenőrzési tapasztalatai

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig **5.428 db adóellenőrzést** végzett az egyéni vállalkozók körében, amely vizsgálatok során **11 milliárd forint nettó adókülönbözet** került megállapításra. A revíziók 80 %-a (4.369 db) zárult megállapítással. Egy adóellenőrzés során átlagosan 2 millió forint nettó adókülönbözet került jegyzőkönyvezésre. Az adóellenőrzéseken kívül 28.708 db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló ellenőrzés fejeződött be az egyéni vállalkozók körében.

Az egyéni vállalkozóknál a bevétel eltitkolása és a fiktív számlák befogadása terén az adóigazgatóságok új tapasztalatokkal nem rendelkeznek. 2013. III. negyedévében a leggyakrabban gépjármű üzemeltetésével kapcsolatos költségek szabálytalan elszámolása, illetve személyes szükségletet szolgáló kiadások költségként való figyelembevétele fordult elő.

A bizonylati fegyelem, a bevétel megszerzése érdekében felmerült kiadásokról szóló számlák és más bizonylatok megőrzési kötelezettségének teljesítésével összefüggésben a leltár a leggyakrabban hiányzó, vagy pontatlanul vezetett nyilvántartás. Az 53-as bevallások nyitó és záró készletre vonatkozó sorait az adózók általában nem töltik ki, a leltár kimutatásokat – még ha voltak is – nem őrzik meg.

Az egyéni vállalkozókat érintő belföldi jogsegély kérések többnyire az egészség- és nyugdíjbiztosítási szervek, a munkaügyi szakigazgatási szervek felé, míg egyéb megkeresések a bankszámlát vezető pénzügyintézetek, nyilatkozattételi felhívások a volt képviselő, családtag, üzleti partner, alkalmazott felé irányulnak.

Továbbra is elmondható, hogy az egyéni vállalkozók körében végzett ellenőrzések alkalmával is tettek megállapítást az adóigazgatóságok jogosulatlanul igénybevett, valamint visszafizetendő adókedvezmények bevallásának elmulasztása, illetve ingatlan értékesítésből származó jövedelem helytelen szerepeltetése, valamint a kifizető által levont adóelőleg és a bevallásban szereplő adóelőleg eltérése miatt.

Fenti ellenőrzési eredmények alapján megállapítható, hogy a magánszemély és egyéni vállalkozó ellenőrzési szakterülete 2013. évben hatékonyabban használta fel a rendelkezésre álló revizori kapacitásait. Hatékony kiutalás előtti vizsgálatokat végeztek, kiemelkedő eredményeket értek el a vagyongyarapodással kapcsolatos ellenőrzések terén, valamint a vizsgálati darabszámok alapján megállapítható, hogy jelentős az egyéni vállalkozó adózók tekintetében is az adóhatósági jelenlét.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak bevételeivel kapcsolatos ellenőrzések

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak ellenőrzése döntő fontosságú, mivel a járulék (szociális hozzájárulási adó) és egészségügyi hozzájárulás bevételek a kiemelt adónemek és járulékok nettó bevételei között az előirányzatot tekintve összességében a legnagyobb tételt képviselik, valamint kiemelt jelentősége van a magánszemélyek jövőbeni ellátásainak – táppénz, nyugdíjjogosultság, stb. – megállapításánál.

A vizsgálatok jellemzően a társhatóságok (nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási és munkaügyi szakigazgatási szerv), az adóügyi szakterület megkeresései, valamint az operatív és vám szakmai területekről, jogerős határozatok megküldése útján érkező információk, illetve közérdekű bejelentések kockázatelemzését követően indulnak.

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület összesen **22.049 db** társadalombiztosítási alapokat érintő ellenőrzést fejezett be, amely **25 %-kal** alacsonyabb 2012. év ugyanezen időszakához viszonyítva (2012. III. negyedév végéig: 29.891 db).

Az ellenőrzési szakterület 6.910 adóellenőrzést folytatott le a társadalombiztosítási alapokat érintően, amelynek mintegy 81%-a zárult megállapítással. Az adóellenőrzések során összesen 10,9 milliárd Ft nettó járulék különbözet került megállapításra. A feltárt nettó járulékkülönbözet összege az adóellenőrzések számának 18 %-os csökkenése ellenére jelentős mértékű, mintegy 42 %-os emelkedést mutat (2012. III. negyedév végéig: 7,7 milliárd Ft), amelynek egyik, de nem fő oka, hogy egy vizsgálat kiugróan magas, 2,1 milliárd Ft összegű megállapítással zárult. A másik ok az ellenőrzések hatékonyságának javulása.

Az adóellenőrzések mellett 15.539 db adatgyűjtésre, illetve egyes adókötelezettség teljesítésre irányuló vizsgálat fejeződött be a társadalombiztosítási alapokat érintő kötelezettségek tekintetében (2012. III. negyedév végéig: 21.496 db).

A vagyonvédelmi szektorban tevékenykedő vállalkozások ellenőrzése továbbra is kiemelt feladat. 2013. III. negyedévben szerzett új ellenőrzési tapasztalat szerint a vagyonőröket a tényleges foglalkoztató heti 40 órás munkaidővel bejelenti, azonban a munkaidő meghaladja a napi 8 órát, ezért a vagyonőrök heti 10 órában bejelentésre kerülnek egy másik társasághoz is. Ez utóbbi társaság tényleges tevékenysége abban merül ki, hogy a napi 2 órás „teljesítéseket” kiszámlázza a megbízónak, illetve benyújtja az SZJA és járulékbevallásokat. Ezen társaságok létrehozásának oka kizárólag egy (vagy több) számlázási láncolatban való beiktatása.

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig 15 adóellenőrzést fejezett be a vállalkozói szerződések munkajogi illetve társadalombiztosítási szempontból történő minősítésének vonatkozásában (2012. III. negyedév végéig: 29 db). Az adóellenőrzések során összesen 456 millió Ft nettó adókülönbözet került megállapításra, amely harmada az előző év ugyanazon időszaki eredményéhez viszonyítva (2012. III. negyedév végéig: 1,3 milliárd Ft). A jelentős nettó adókülönbözet csökkenés egyik oka, hogy a darabszám a megelőző évi felére való csökkent. A másik oka pedig, hogy 2012. évben született egy jelentős 625 millió Ft összegű megállapítás, amely jelentősen megemelte a bázis éve eredményét, míg 2013. évben nem került ilyen jelentős összegű megállapítás jegyzőkönyvezésre. Az adóellenőrzések mellett további 299 db adatgyűjtésre, illetve egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálat fejeződött be, amelyek során mintegy 5 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra.

A béren kívüli juttatások kiosztása „papíron” általában utalvány formájában történik, így az Szja. törvény szerinti adómentes juttatásként kerülnek a könyvelésben megjelenítésre, amelyeket a vizsgálatok során szinte minden esetben átminősítettek nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek, amelyet személyi jövedelemadó, társadalombiztosítási járulék, nyugdíjjárulék, és egészségbiztosítási-, és munkaerő-piaci járulékfizetési kötelezettség terhel.

Az egészségügyi szolgáltatásra jogosultság ellenőrzésére azon magánszemélyeknél kerül sor, akiknek egészségügyi szolgáltatásra jogosító jogviszonya nem igazolt. A jogviszonyok tisztázását az OEP illetékes szervétől beérkezett adatok alapján először az adóhatóság adóügyi szakterülete végzi. Ha a jogviszony nem tisztázható az adóügyi szakterület felülvizsgálata során, akkor az ellenőrzési szakterület bevonására kerül sor.

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 34 egyes adókötelezettség teljesítésre irányuló ellenőrzést és 37 adóellenőrzést fejezett be a biztosítási jogviszony tisztázása érdekében (2012. III. negyedév végéig 165 egyes adókötelezettség teljesítésre irányuló ellenőrzés és 91 adóellenőrzés került lefolytatásra) Az adóellenőrzések mintegy 87 %-a (32 db vizsgálat) zárult megállapítással, amelyek során 105,4 millió Ft nettó adókülönbözetet került feltárássra (2012. III. negyedév végéig: 108,7 millió Ft). A minimálisan csökkenő nettó adókülönbözet, valamint a jelentősen csökkenő vizsgálati darabszámok hatására több mint kétszeresére emelkedett az egy adóellenőrzés során feltárt átlagos nettó adókülönbözet összege (2012. III. negyedév végéig: 1,2 millió Ft/ vizsgálat; 2013. III. negyedév végéig: 2,8 millió Ft/

vizsgálat). Ezen vizsgálatok darabszámára azonban az ellenőrzési szakterületnek nincs ráhatása, hiszen kizárólag az OEP jelzése alapján, és amennyiben az adóügyi szakterület szükségesnek tartja, akkor kerül az ellenőrzési szakterület bevonásra.

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 256 db adóellenőrzést fejezett be a be nem jelentett alkalmazottak foglalkoztatásának feltárása érdekében, amely mintegy 6%-kal több, mint 2012. III. negyedév végén (242 db vizsgálat), azonban az ellenőrzések számának növelése nem járt együtt az eredményesség növekedésével. Az ellenőrzések során 2013. évben mindösszesen 84,9 millió Ft nettó járulékkülönbözet került feltárásra, amely megközelítőleg a fele a 2012. III. negyedév végéig jegyzőkönyvezett 164,3 millió Ft-nak. Az egy adóellenőrzésre jutó átlagos nettó adókülönbözet összege 331 ezer Ft, amely szintén kevesebb, mint a fele az előző év azonos időszaki számadatához viszonyítva (2012. III. negyedév végén: 679 ezer Ft/adóellenőrzés).

A be nem jelentett alkalmazottak foglalkoztatásának ellenőrzésére irányuló vizsgálatok továbbra is az ellenőrzési irányokban meghatározott szektorokban zajlanak. Előfordult, hogy a revízió munkaerőbecslést alkalmazott, mivel kizárólag az elvégzett munka ellenértéke volt ismert, azonban az adózó az alkalmazottak tekintetében nem adott be járulékevallást és a rendelkezésre álló egyéb adatokból nem lehetett megállapítani a teljesített munkához szükséges élőmunka szükségletet.

2013. január 1-jét követően a vámszakmai terület is végz önállóan vizsgálatokat a be nem jelentett alkalmazottak foglalkoztatásának feltárása érdekében. 2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 2.992 db, a vámszakmai terület 621 db adatgyűjtésre, illetve egyes adókötelezettség teljesítésre irányuló vizsgálatot fejezett be ezen adózói körben. A két szakterület összesen 3.613 db vizsgálatot folytatott le, amely 11 %-kal alacsonyabb az előző év ugyanazon időszakához viszonyítva. (2012. III. negyedév végéig: 4.040 db). A vizsgálatok során az ellenőrzési szakterület 491,2 millió Ft, a vámszakmai terület 105,2 millió Ft mulasztási bírságot szabott ki (hivatali szinten összesen: 596,4 millió Ft), amely összeg az ellenőrzési darabszám csökkenésének mértékénél kisebb, 7 %-os visszaesést jelent (2012. III. negyedév végéig: 641,6 millió Ft).

A szociális hozzájárulási adó adónem 2012. január 1-jén került új adónemként bevezetésre. 2013. III. negyedév végéig 889 db adóellenőrzés került lefolytatásra, amelynek 79 %-a megállapítással zárult. Az ellenőrzések során mindösszesen 3,8 milliárd Ft nettó adókülönbözet került megállapításra, amelyből mintegy 1,2 milliárd Ft vonatkozott a szociális hozzájárulási adóra. Az egy adóellenőrzésre jutó szociális hozzájárulási adókülönbözet 1,35 millió Ft/adóellenőrzés. A tárgyidőszakban lezárt vizsgálatokon felül további 675 db adóellenőrzés folyamatban van.

A személyi jövedelemadó kötelezettséget érintő vizsgálatok csctében továbbra is a leggyakoribb a vagyonosodási vizsgálatok során feltárt egyéb jövedelem után keletkező százalékos egészségügyi hozzájárulás megállapítása.

A 2013. évi ellenőrzési irányokban előírt szakképzési hozzájárulással kapcsolatos ellenőrzések lefolytatását segíti elő, hogy a gyakorlati képzés szervezésére jogosult hozzájárulásra kötelezettekéről, valamint a tanulószervezőkéről vezetett kamarai nyilvántartások adatait – a 2012. szeptember 1-jétől hatályos törvény módosítások alapján – az állami adóhatóság megkapja. 2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 3 db adóellenőrzés került lefolytatásra a szakképzési hozzájárulást érintően, a tanulószervezőkéről vezetett kamarai nyilvántartások adatainak hasznosításával, amelyek mindegyike megállapítással zárult. A vizsgálatok során 5,8 millió Ft nettó adókülönbözet került megállapításra.

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 4 adóellenőrzést illetve 5 egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálatot folytatott le a nagyfokú szakismeretet igénylő munkakörben minimálbérrel bejelentett alkalmazottakat foglalkoztatók körében. 1 db vizsgálat zárult megállapítással, amely során 38,8 millió nettó adókülönböt került feltárássra. Továbbá 2 adóellenőrzés még folyamatban van.

A garantált bérminimum témakörében indított vizsgálatok kapcsán megállapítható, hogy a vállalkozók személyesen végzett tevékenységei közül egyesek egyértelműen közép-, illetve felsőfokú végzettséget igényeltek, míg néhány tevékenység esetében mérlegelés kérdése annak eldöntése, hogy a vállalkozó által személyesen folytatott szakma milyen végzettséget igényel. A tapasztalat azt mutatja, hogy az adózók olyan egyértelműnek mondható esetekben sem alkalmazták a szabályozást, mint pl. a jogi-, és ügyvédi szolgáltatás.

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 11 db adóellenőrzést fejezett be egyszerűsített foglalkoztatás vizsgálatára irányulóan (2012. III. negyedév végéig: 6 db). Az ellenőrzések során 18,1 millió Ft nettó adókülönböt került megállapításra (2012. III. negyedév végéig: 1,3 millió Ft). Az adóellenőrzések mellett 1.192 db adatgyűjtésre, illetve egyes adókötelezettség teljesítésre irányuló vizsgálat fejeződött be, amely közel azonos az előző év ugyanazon időszaki adatához viszonyítva (2012. III. negyedév végéig: 1.164 db). Az ellenőrzések során 106,7 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra (2012. III. negyedév végéig: 114,7 millió Ft).

Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében történő munkavégzések ellenőrzése során a jogalkotó által előírt, kötelezően vezetni rendelt minimális nyilvántartás (bejelentés elektronikus úton, nem kötelező a munkaszerződés, a jelenléti ív stb.) kevés lehetőséget biztosít az ellenőrzés számára a bizonyítás során. Szinte egyetlen bizonyítási eszköz a foglalkoztatott nyilatkozatátása, amely alkalmi munkavállalás esetén a foglalkoztató hiányos nyilvántartására alapozva nagyon kevés sikerrel jár.

Fenti ellenőrzési eredmények alapján megállapítható, hogy 2013. évben a társadalombiztosítási alapokat érintően végzett vizsgálatok csökkenő darabszám ellenére hatékonyabbak az ellenőrzések. Ezt támasztja alá, hogy a megállapított adókülönböt összege az alacsonyabb vizsgálati darabszám ellenére is jelentős mintegy 42 %-os emelkedést mutat, továbbá, hogy egy ellenőrzés során átlagosan 1,6 millió Ft/adóellenőrzés nettó adókülönböt került megállapításra, amely 70 %-os javulást jelent az előző év azonos időszaki adatához viszonyítva (2012. III. negyedév: 912 ezer Ft). A tárgy időszaki kiugró megállapítást figyelmen kívül hagyva ugyanezen fajlagos mutató értéke 1,3 millió Ft/adóellenőrzés.

Környezetvédelmi termékdíj, népegészségügyi termékadó és energiaadó adónemet érintő ellenőrzések

2013. január 1-jével - a szakrendszeri integráció során - hatáskör átcsoportosításra került sor. A vámhatóság hatáskörében az adóhatóság hatáskörébe került a környezetvédelmi termékdíj, a népegészségügyi termékadó és energiaadó adónemekkel kapcsolatos adóztatási feladatok ellátása. A hatáskör megszűnés miatt a vámszakmai terület átadta az adószakmai terület számára a 2012. év végén folyamatban lévő ellenőrzéseket lezárás céljából.

Környezetvédelmi termékdíj adónemet érintő ellenőrzések

Az adószakmai terület 31 vámszakmai terület által 2013. január 1-je előtt indított, jogerősen le nem zárt, bevallás utólagos adónem ellenőrzést vett át, amely környezetvédelmi termékdíjat érintett. Az adó főigazgatóságok adatszolgáltatásai alapján megállapítható, hogy ezen ellenőrzésekből 2013. III. negyedév végén:

- 5 esetben az adószakmai oldal adta ki a jegyzőkönyvet és határozatot is, amelyek jogerősítésre is kerültek. Egy vizsgálat során született megállapítás 6,7 millió Ft nettó adókülönbözet összegben.
- 22 esetben a vámszakmai terület jegyzőkönyve alapján került kiadásra a határozat:
 - 17 jogerősítésre került
 - 5 jogerőre vár
 - 9 esetben pedig már másodfokú határozat is kiadásra
- 2 esetben a jegyzőkönyvet az adószakmai terület már kiadta, a határozat kiadása folyamatban van.
- 2 esetben folyamatban van a vizsgálat.

A vámszakmai területtől átvett vizsgálatok során 417,8 millió Ft nettó adókülönbözet jogerősítésére került sor, további 13,6 millió Ft nettó adókülönbözet jogerősítésre vár.

2013. III. negyedév végéig az adó főigazgatóságok ellenőrzési szakterülete 141 bevallások utólagos ellenőrzést kezdett meg és fejezett be a környezetvédelmi termékdíjat érintően, amelynek 78 %-a (110 vizsgálat) zárult megállapítással. Az ellenőrzések során mindösszesen 1,2 milliárd Ft nettó adókülönbözet került megállapításra, amelyből 515,8 millió Ft vonatkozott a környezetvédelmi termékdíjra. További 125 db ellenőrzéssel lezárt időszakot keletkeztető vizsgálat még folyamatban van. Emellett 519 db adatok gyűjtésére illetve egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálat fejeződött be, amely vizsgálatok során 4 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra. További 155 db vizsgálat folyamatban van.

2013. III. negyedév végéig a környezetvédelmi termékdíjat érintően 12 db kiutalás előtti adóellenőrzést végzett az ellenőrzési szakterület, amelyek 67 %-a (8 vizsgálat) zárult megállapítással. A vizsgálatok során 491 ezer Ft nettó adókülönbözet került megállapításra. Emellett 64 db egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálatot végzett a szakterület a pénzüsszeg kiutalása előtt, amelyekből 2 vizsgálat esetében tárt fel a revízió szabálytalanságot. Ezen ellenőrzések során 60 ezer Ft összegben mulasztási bírság került kiszabásra. Továbbá 13 db vizsgálat folyamatban van.

Az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Kft-től (OHÜ) érkezett megkeresés szerint egyes gazdálkodók a valóban hasznosított termékdíj köteles termékéből képződött hulladékok mennyiségénél nagyobb mennyiségek hasznosításáról szóló hasznosítási igazolásokat állítanak ki, és azok felhasználásával a fizetendő környezetvédelmi termékdíj összegét csökkentik. A megkeresés alapján végzett kockázatelemzést követően az érintett adóigazgatóság a vámigazgatósággal együttesen vizsgálja a visszaéléssel gyanúsított adózókat.

Népegészségügyi termékadó adónemet érintő ellenőrzések

Az adószakmai terület 16 db vámszakmai terület által 2013. január 1-je előtt indított, jogerősen le nem zárt, bevallás utólagos adónem ellenőrzést vett át, amely népegészségügyi termékadó adónemet érintett. Az adó főigazgatóságok adatszolgáltatásai alapján megállapítható, hogy ezen ellenőrzésekből 2013. III. negyedév végéig 13 db jogerősen befejezésre került, amely során összesen mintegy 52 millió Ft nettó adókülönbözet került megállapításra. Továbbá 3 db vizsgálat jogerősítésre vár, összesen mintegy 4 millió Ft nettó adókülönbözet feltárással.

2013. III. negyedév végéig az adó főigazgatóságok ellenőrzési szakterülete 17 db bevallások utólagos ellenőrzést kezdett meg és fejezett be a népegészségügyi termékadót érintően, amelyek 65 %-a (11 db) zárult megállapítással. Az ellenőrzések során mindösszesen 14,5 millió Ft nettó adókülönbözet került megállapításra, amelyből 10,9 millió Ft vonatkozott a népegészségügyi termékadóra. További 17 db ellenőrzéssel lezárt időszakot keletkeztető vizsgálat még folyamatban van. Emellett 130 db adatok gyűjtésére illetve egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálat fejeződött be. További 33 db vizsgálat folyamatban van.

2013. III. negyedév végéig a népegészségügyi termékadót érintően 7 db pénzüsszeg kiutalása előtti egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálat fejeződött be. További 1 db vizsgálat folyamatban van.

Népegészségügyi termékadó-köteles terméket beszerző és azt saját termék előállításához felhasználó adóalanyok körében az ellenőrzési szakterület 9 db adóellenőrzést illetve 2 db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálatot végzett, amelyekből 4 db zárult megállapítással. Az ellenőrzések során 3,7millió Ft nettó adókülönbözet került feltárásra. 8 db adóellenőrzés illetve 9 db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálat folyamatban van.

Energiaadó adónemet érintő ellenőrzések

Az adószakmai terület egy vámszakmai terület által 2013. január 1-je előtt megkezdett, jogerősen le nem zárt, bevallás utólagos adónem ellenőrzést vett át, amely energiaadó adónemet érintett. Az adó főigazgatóság adatszolgáltatása szerint a határozat kiadása és jogerősítése megtörtént.

2013. III. negyedév végéig az adó főigazgatóságok ellenőrzési szakterülete 9 db bevallások utólagos ellenőrzést kezdett meg és fejezett be az energiaadó adónemet érintően, amelynek 56 %-a (6 vizsgálat) zárult megállapítással. Az ellenőrzések során mindösszesen 4 millió Ft nettó adókülönbözet került megállapításra, amelyből 192 ezer Ft vonatkozott az energiaadóra. További 13 db ellenőrzéssel lezárt időszakot keletkeztető vizsgálat még folyamatban van. Emellett 40 db adatok gyűjtésére illetve egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló vizsgálat fejeződött be. További 8 db vizsgálat folyamatban van.

2013. III. negyedév végéig az energiaadót érintően 6 db pénzüsszeg kiutalása előtti adóellenőrzést végzett az ellenőrzési szakterület, amelynek 67 %-a (4 db) zárult megállapítással. A vizsgálatok során 2,4 millió Ft nettó adókülönbözet került megállapításra. Emellett 91 db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálat fejeződött be a pénzüsszeg kiutalása előtt, továbbá 3 db vizsgálat folyamatban van.

2013. III. negyedév végéig az ellenőrzési szakterület 4 db adóellenőrzést és 3db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálatot végzett az energiaterméket harmadik országból beszerző energiakereskedők körében. Az ellenőrzések során 3,7millió Ft nettó adókülönbözet került feltárásra. További 1 db adóellenőrzés illetve 1 db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálat folyamatban van.

Az adószakmai terület revizorai részére a szükséges mintavételi eszközök kiosztása, illetve ehhez kapcsolódó oktatás szervezése folyamatban van.

Központosított ellenőrzések eredményeinek bemutatása

2013. január 1-jével a központosított ellenőrzés a NAV alsó fokú szervei által is alkalmazható ellenőrzési módszerré vált.

2013. január 1-jével a jogszabályi környezet megváltozott, ezáltal a Kiemelt Ügyek Adóigazgatósága mellett a NAV alsó fokú szervei is végezhetnek központosított ellenőrzést. A Kiemelt Ügyek Adóigazgatóságán, a Központosított Ellenőrzési Szakterület 2012. év végi megszűnését követően, a folyamatban lévő mintegy 400 db központosított ellenőrzési ügy átadásra került az adóigazgatóságok részére. Az átadott központosított ellenőrzések folytatása és lezárása 2013. III. negyedévben is kiemelt feladatot jelentett.

Az átadásra került ügyekből - amely tartalmazott utólagos adóellenőrzéseket illetve egyes gazdasági események valódiságának vizsgálatára irányuló ellenőrzéseket is - 106 db vizsgálat került jegyzőkönyvvel lezárásra 2013. III. negyedév végéig, amelyből 91 db utólagos adóellenőrzés. Az elvégzett adóellenőrzések 79,1 %-a zárult megállapítással, amelyek során összesen 10,22 milliárd Ft nettó adókülönbözet került feltárássra. Egy adóellenőrzés során átlagosan 112 millió Ft nettó adókülönbözet került megállapításra.

2013. III. negyedév végéig a megállapítással zárult ellenőrzések közül három esetben került sor kiugró, 1 milliárd Ft feletti összegű nettó adókülönbözet jegyzőkönyvvezésére, összesen 3,69 milliárd Ft összegben. A kiugró, 1 milliárd Ft feletti megállapításokat figyelmen kívül hagyva is jelentős, 71,7 millió Ft az egy adóellenőrzés során átlagosan feltárt nettó adókülönbözet összege.

A 2013. II. negyedéves adatokhoz viszonyítva a nettó adókülönbözet növekedési üteme lelassult. Ennek háttérében az áll, hogy a határozati szakban, illetve a tényállás közel teljes körű feltárással átadott vizsgálatok megállapításainak realizálását az adóigazgatóságok elvégezték.

Általánosan megállapítható, hogy a szükséges információk megérkezését követően az adóigazgatóságok törekedtek, törekednek az ellenőrzések lehető legrövidebb időn belüli lezárására, illetve a még szükséges eljárási cselekmények ütemezett – az egymással egy időben elvégezhető intézkedések valóban egy időben történő – lefolytatására.

A folyamatban lévő központosított ellenőrzéseknél a tényállás teljes körű feltárása alapvetően nagyszámú kapcsolódó vizsgálat lefolytatásával, valamint tagállami érintettség esetén SCAC2004, illetve SCAC383 számú megkeresések küldésével történik, amelyek az ellenőrzési határidő nyugvását, így a vizsgálatok befejezésének eltolódását okozzák.

Az ügycsoportok vizsgálatára jellemző, hogy a láncban szereplő társaságoknál folytatott ellenőrzések a határidő figyelő rendszerben kapcsolódó vizsgálatként összefüggnek, így azok lezárása a tényállás teljes körű feltárássát követően, közel azonos időben várható.

Figyelemmel arra, hogy a 2013. januárjában átadott ügycsoportok vizsgálatainak csak egy része zárult le, 2013. III. negyedév folyamán helyi kezdeményezésű központosított ellenőrzés megindítására nem került sor.

A vámhatósággal való együttműködés bemutatása

a) Egyeztetések, tapasztalatcserék, információ-, adatátadások és ezen adatátadások alapján lefolytatott ellenőrzések eredményei

Az egyik főigazgatóság - jelentése szerint - újszerű kockázatelemzési tevékenységet próbált ki a vámszakmai területtel együttműködve. A pénzügyőrök a határon átlépő, gyanús szállítmányoknál mélyszégi ellenőrzést végeztek. A vizsgálatot követően telefonon azonnal felvették a kapcsolatot az adószakmai terület munkatársával, aki az adott szállítmánnyal összefüggésbe hozható adózókra vonatkozóan azonnali kockázatelemzést végzett. Ennek során áttekintette a bevallási és a folyószámla adatokat, a VIES eltéréseket, a már lezárt ellenőrzések eredményét, továbbá elemezte a bejelentett székhelyek, telephelyek, szállítási címek kockázatoságát. Fentiek eredményeként több olyan adózó került a látókörbe, amelyek

magas kockázati besorolásúak (bevallás benyújtását elmulasztó, nullás adattartalmú bevallást benyújtó, adóminimalizáló, székhelyváltó, tulajdonosváltással érintett, a behozott áru forgalmazása nem kapcsolható a tevékenységi köréhez, a korábbi vizsgálatai nagy összegű megállapítással zárultak). Jellemzően a vegyes háztartási cikk, étolaj, húсарu és gabona szállítmányok esetében végzett elemzések kapcsán volt tapasztalható ellentmondás és gyanús körülmény. Az így kiválasztott adózókra vonatkozóan jelzést küldtek az illetékes igazgatóságoknak.

A vámszakmai terület jelzése alapján - a **FER rendszer** adatait felhasználva - látókörbe került egy olyan, nagy tételben színesfémeket értékesítő vállalkozás, amelynél a vámszakmai terület a nagy mennyiségre (2011-2012. évben összesen 7,6 millió kg) tekintettel fémgazgatási jogsértés gyanúját tárta fel. A vámszakmai terület jelzés szerint a vizsgált cég, valamint a vele kapcsolatban álló társaságok közös jellemzője, hogy székhelyüket székhelyszolgáltató biztosítja, a hatóságok számára elérhetetlenek.

Az adó-, vám- és bünyügyi szakterület közösen abban állapodott meg, hogy a **FER rendszerben** szereplő adatok hasznosítására oly módon kerüljön sor, hogy a napi jelentésekben a 3.000 kg-nál nagyobb összegben fémeket értékesítő magánszemélyek és a felvásárlók adatainak soron kívüli átadását követően az adószakmai terület kockázatelemzést végez és indokoltság esetén vizsgálatelrendelést fogatosít.

Az **Árumozgás Ellenőrzés Nyilvántartó Rendszer (ÁMEN)** információit az adószakmai terület mind az adóregisztrációs eljárás, mind az egyedi kockázatelemzések során hasznosítja.

Regisztrációs adó eljárás adatainak hasznosítása

2013. III. negyedévben is rendszeresen érkeztek adatok a vámszakmai területtől regisztrációs adóeljárásokkal kapcsolatban, amelyben gazdálkodók és magánszemélyek egyaránt szerepeltek. Országos szinten, az elektronikus úton érkező adózoí állomány - a benne szereplő adózoók ismétlődése miatt - összesen **8.748 regisztrációs adóigazgatási eljárással kapcsolatos adózoí adatot tartalmazott.**

2013. III. negyedév végéig a régiók az egyedi kockázatelemzést követően a nyomozásra javasolt 2.677 eset közül **132 esetben minősítették az adózoókat különösen kockázatosnak.**

A regisztrációs adóköteles gépjárműveket értékesítő adózoók körében 2013. III. negyedév végéig összesen 171 vizsgálat került lezárásra, amely 19 %-os növekedést jelent a tavalyi év azonos időszakához viszonyítva (2012. III. negyedév végéig: 144 db). A lefolytatott vizsgálatok 43 %-a (73 db) utólagos adóellenőrzés, amelyeknek **95%-a (69 db) megállapítással zárult.** A feltárt nettó adókülönbözet összege **4,9 milliárd Ft.** Az egy ellenőrzésre jutó adókülönbözet átlagos összege **70 millió Ft/adóellenőrzés,** ami több mint kétszerese az előző évi eredménynek (2012. III. negyedév végén: 30 millió Ft/adóellenőrzés). Ennek oka, hogy az egyik vizsgálat során csaknem 2 milliárd Ft adókülönbözet került feltárássra, valamint további 5 vizsgálat során jelentős - 200 millió Ft feletti - adókülönbözet megállapítás született, összesen 1,5 milliárd Ft értékben.

Az EU-ból beszerzett gépjárművekkel összefüggésben indított vizsgálatok jellemzően a vámszakmai terület által megküldött jelzések, illetve a magas VIES eltérés alapján indultak. A vámhatóság által átadott adatok (határozatok és a hozzá kapcsolódó szerződések/számlák és egyéb vámhatósági papírok) az ellenőrzések szempontjából kulcsfontosságú információkat tartalmaztak (eladó, vevő, vásárlás dátuma, gépjármű számla/szerződés szerinti értéke). Az ellenőrzött adózoók egy része a gépjárműveket behozza az országba, a regisztrációs adóigazgatási eljárás során, mint bejelentő, vagy mint meghatalmazott jár el, de ezen beszerzéseiket és értékesítéseiket sem az általános forgalmi adóbevallásban, sem az összesítő nyilatkozatban nem vallja be, nyilvántartásaiban nem szerepelteti.

A vámhatóság jelzése alapján csalás gyanús export-import ügyletek bonyolító adózók ellenőrzése

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig 174 db adóellenőrzést fejezett be a gyanús export-import ügyleteket bonyolító adózóknál (2012. III. negyedév végéig: 187 db). A revíziók **78%-a megállapítással zárult**, amelyek során **4,6 milliárd Ft** nettó adókülönbözetre került feltárássra, amely 30 %-os csökkenést jelent (2012. III. negyedév végéig: 6,5 milliárd Ft). A csökkenés oka, hogy 2013. évben a vizsgálatok során kisebb összegű megállapítások születtek, valamint 2012. évben 3 esetben jelentős megállapítással, összesen 2,8 milliárd Ft értékben került vizsgálat jegyzőkönyvezésre.

A 4200-as és 4900-as vámeljárás kóddal végzett vámeljárások ellenőrzése

A 4200-as és 4900-as eljáráskóddal végzett vámeljárásokra vonatkozóan az adóhatóság 2013. III. negyedév végéig **40 adóellenőrzést** fejezett be, amely közel azonos a tavalyi év azonos időszakos eredményével. (2012. III. negyedév végén: 42 db) Ugyanakkor a feltárt nettó adókülönbözetre összege **2,6 milliárd Ft**, amely háromszor több, mint a 2012. III. negyedév végéig megállapított 738 millió Ft. A megállapított összeg növekedés oka, hogy 4 esetben jelentős, összesen 1,7 milliárd Ft megállapítással zárult a vizsgálat.

Jövedéki terméket forgalmazó kis- és nagykereskedők vámhatósági adatok alapján végzett ellenőrzése

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig a vámhatósági jelzések alapján **15 adóellenőrzést** végzett jövedéki terméket forgalmazó kis- és nagykereskedőknél. A vizsgálatok **87 %-a (13 vizsgálat) zárult megállapítással**, amelyek során **2,6 milliárd Ft** nettó adókülönbözetre került feltárássra. Az adóhatóság 2013. évben 2 ellenőrzés esetében jelentős megállapítást tett, összesen 1,2 milliárd Ft összegben.

Az üvegházhatású gáz kibocsátására jogosító forgalomképes vagyoni értékű jog átruházásának vizsgálata

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig az üvegházhatású gáz kibocsátására jogosító forgalomképes vagyoni értékű jog átruházási jogszerűségével kapcsolatban 5 db ellenőrzést fejezett be, amely vizsgálatok mindegyike megállapítással zárult. Az ellenőrzések során **71 millió Ft** nettó adókülönbözetre megállapítás született.

b) Az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó, de a vámhatóság által önállóan végezhető ellenőrzések, a vámhatósággal közös, valamint egyidejűleg végzett ellenőrzések (kivéve az operatív vizsgálatok) tapasztalatainak ismertetése

Vámszakmai területtel közösen végzett ellenőrzések

2013. III. negyedév végéig az adószakmai terület a vámszakmai területtel közösen **16 db adóellenőrzést** fejezett be, amelyből 12 db, összesen **305 millió Ft** nettó adókülönbözetre összeg megállapítással zárult. További 25 db adóellenőrzés folyamatban van.

Az adóellenőrzések mellett mintegy **2.064 db** egyes adókötelezettség teljesítésére illetve adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés fejeződött be a vámszakmai területtel közösen. Ezen vizsgálatok **21%-a (432 db) zárult megállapítással**, amelyek során **64,2 millió Ft** mulasztási bírság került kiszabásra. A megállapítással zárult ellenőrzések során átlagosan **149 ezer Ft** bírság került kiszabásra.

Adott évben vámszakmai területtel végzett egyidejű ellenőrzések

Az egyidejűleg végzett ellenőrzések az adó és vám szakterület együttműködésének egyik kiemelt területét képezik. Jellemzően jövedéki ellenőrzéssel egyidejűleg kerül sor

adóellenőrzésre. Ennek keretében a két szakterület egyszerre jelenik meg az adózó székhelyén és kezdi meg az ellenőrzést, illetve veszi át az iratanyagot a dokumentációs ellenőrzéshez.

Az adószakmai terület 2013. III. negyedév végéig 1.471 db ellenőrzést folytatott le a vámszakmai területtel egyidejűleg, amely vizsgálatok 32 %-a zárult megállapítással (471 db). Az ellenőrzések 66,5 %-a nyugta- és számlaadás kötelezettség teljesítésére, valamint foglalkoztatás szabályszerűségére irányult. Emellett leltár, árueredet illetve egyéb adatgyűjtésre valamint egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálatokat végeztek. Az ellenőrzések során 75,2 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra I. fokon, amely 160 ezer Ft átlagos bírság szintet jelent.

Vámszakmai szaktudást igénylő ellenőrzések

Az adószakmai terület 2013. III. negyedév végéig 80 db adóellenőrzés és 188 db egyes adókötelezettség teljesítésére illetve adatgyűjtésre irányuló ellenőrzés esetében vont be pénzügyőr kollégákat a vizsgálat lefolytatásában a szakmai tudásuk hasznosítása érdekében. Az adóellenőrzések 88 %-a (70 db) zárult megállapítással, amelyek során 774 millió Ft nettó adókülönbözet került feltárássra, amely vizsgálatonként átlagosan 11 millió eltitkolt adó feltárást jelent. A egyes adókötelezettség teljesítésére illetve adatgyűjtésre irányuló ellenőrzések során 4,5 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra.

Együttműködés a NAV nyomozó hatóságával

Hatékony és közvetlen a bűnügyi szakterülettel történő együttműködés. A revizorok a vizsgálat közben is rövid úton egyeztetnek az optimális vizsgálati módszerek, bizonyítási lehetőségek megtalálása érdekében. A bűnügyi szakterület több alkalommal vette igénybe az adószakmai terület kockázatelemzését és a visszajelzések alapján azokat hatékonyan fel is tudta használni a nyomozások során, csakúgy, mint az IT munkacsoport segítségét.

Az egyik főigazgatóság a bűnügyi szakterülettel karöltve munkacsoportot hozott létre a bűncselekmények elkövetési értékének megállapítása céljából lefolytatott egyes gazdasági események valóságának vizsgálatára irányuló ellenőrzések elősegítése és az egységes eljárást biztosító szabályozás megalkotása érdekében.

Az adószakmai terület az ellenőrzési tapasztalatok alapján 93 esetben élt a bűnügyi szakterület felé jelzéssel. A jelzéssel érintett vizsgálatok során összesen 9,5 milliárd Ft nettó adókülönbözet került feltárássra.

Az adatgyűjtésre irányuló vizsgálatok tapasztalati

2013. évben az adatgyűjtésre, illetőleg az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzések alapvető célja a hatékony adóhatósági fellépés növelése és az adóelkerülő magatartások visszaszorítása. Ennek érdekében a Nemzeti Adó-és Vámhivatal a szervezeti integráció előnyeinek kihasználására, és új ellenőrzési módszerek alkalmazásának kiszélesítésére helyezte a hangsúlyt.

Az adószakmai szakterület 2013. III. negyedév végéig 51.631 db adatgyűjtésre irányuló ellenőrzést végzett, amelyből 44.616 db vizsgálatot az operatív szakterület folytatott le. A befejezett ellenőrzések száma 33 %-kal kevesebb a tavalyi évinél (2012. III. negyedév végén: 77.354 db).

A csökkenésének oka, hogy 2013. évben, elnöki döntés értelmében, a 2013. január 1-jei hatáskörváltásokra – környezetvédelmi termékdíj, energiaadó, népegészségügyi termékadó adóhatóság hatáskörébe kerülésére- való tekintettel, az adószakmai kapacitások optimális kihasználásának biztosítása érdekében, a vámhatósági kollégák - a korábbi évek gyakorlatától

eltérően - nagyobb számban végeznek önállóan nyugta-, számlaadási kötelezettség teljesítésére irányuló illetve árueredet vizsgálatokat. A vámhatósági közreműködés miatt felszabaduló operatív revizori kapacitásokat különös tekintettel a

- beruházások helyszíni ellenőrzésére
- IT adatmentéses ellenőrzésekre
- internetes kereskedelem ellenőrzésekre
- adóregisztrációs eljárást követő ellenőrzésekre
- foglalkoztatotti ellenőrzésekre
- illetve leltár ellenőrzésekre

fókuszálják. Ezen ellenőrzéstípusok az adószakmai terület munkatársai részéről vizsgálatonként, fajlagosan nagyobb revizori kapacitást kötnek le, mint a számla-, nyugtaadási kötelezettség teljesítésére irányuló ellenőrzések. ennek köszönhetően ugyanazon revizori kapacitással csak kevesebb vizsgálat jegyzőkönyvezésére kerülhet sor.

2013. III. negyedév végéig 35.723 db adatok gyűjtésére irányuló ellenőrzést fejezett be a vámszakmai terület.

Fentieket összegezve megállapítható, hogy hivatali szinten 2013. III. negyedév végéig 87.354 db adatgyűjtésre irányuló ellenőrzést fejeződött be, amely 11,7 %-os növekedést jelent (2012. III. negyedév végéig: 78.183 db).

Ez kiemelkedő teljesítménynek tekinthető, mivel 2012. március 1-jétől félévre 102 pénzügyőr az adószakmai operatív szakterületre került vezénylésre, amelynek köszönhetően a megelőző évi ellenőrzési darabszámok, mint bázis számok jelentősen megnöttek. 2012. III. negyedév végéig az összes adatgyűjtésre irányuló revízió több mint felét (52 %-át, 54.148 db) közösen folytatták le az adó és vámszakmai terület munkatársai.

Az adatgyűjtésre irányuló vizsgálatok során 2,04 milliárd Ft mulasztási bírság kiszabására került sor, amely 4 %-os magasabb a tavalyi év harmadik negyedév végi eredményéhez képest (2012. III. negyedév végén: 1,96 milliárd Ft. Az ellenőrzési szakterületen 1,43 milliárd Ft, a vámszakmai területen 605 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra.

Klasszikus operatív típusú ellenőrzések

Az ellenőrzési tapasztalatok szerint továbbra is a piacon, közterületen kétszer annyi a feltárt szabálysértés, mint az üzlethelyiséggel rendelkező adózók vizsgálatainál. Míg a közterületen a vizsgálatok 38 %-a zárul megállapítással, addig az üzletben végzett revíziók 19 %-nál tartak fel szabálytalanságokat.

Hivatali szinten az adatgyűjtésre irányuló ellenőrzések 55 %-a (47.989 db) számla- illetve nyugtaadási kötelezettség teljesítésére irányult. 2013. III. negyedév végéig az adószakmai terület 21.175 db, a vámszakmai terület 26.817 db bizonylatadásra irányuló ellenőrzést végzett. A hivatali szinten befejezett vizsgálati darabszám 4 %-kal magasabb mint a 2012. III. negyedév végéig elvégzett vizsgálatok száma. (2012. III. negyedév: 46.032 db).

Hivatali szinten 2013. III. negyedév végéig 9.318 vizsgálat során tartak fel szabálytalanságot a számla-, nyugtaadási kötelezettség teljesítésével kapcsolatban, amelyeknek okán 1,11 milliárd Ft mulasztási bírság került kiszabásra. A megállapítási arány 19,4 %-os. Az átlagos bírság szint 119 ezer Ft, ami 3 %-os csökkenést jelent a tavalyi év azonos időszakához képest (2012. III. negyedév végén 122,6 ezer Ft volt az átlagos bírság szint).

Az adószakmai területen 2013. III. negyedév végéig 4.425 db vizsgálat zárult megállapítással, amelyek során 713,9 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra, a megállapítási arány 21 %-os. Az egy megállapításra jutó mulasztási bírság 161 ezer Ft. A vámszakmai területen a számla-, nyugtaadási kötelezettség teljesítésére irányuló ellenőrzésekből 4.893 db zárult megállapítással, amelyek során 396,7 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra, a megállapítási arány 18,2 %-os. A vámszakmai területen az átlagos bírság szint 81 ezer Ft.

A munkaidőn túli, illetve a hétvégén elvégzett ellenőrzések megállapítási aránya továbbra is magasabb, illetve az is jellemző, hogy ahol nem számítanak adóhatósági ellenőrzésre ott mind az értékesítés bizonylatolása, mind a foglalkoztatottak bejelentési kötelezettsége tárgyában nagyobb arányú a mulasztás.

Az adószakmai terület 2013. III. negyedév végéig 46, a vámszakmai terület 17 alkalommal élt az üzletzárás lehetőségével a nyugtaadási kötelezettség elmulasztása miatt, amely hivatali szinten 19 %-os csökkenést jelent az előző év azonos időszakának teljesítményéhez képest (2012. III. negyedév végéig: 78 db). További 77 db ellenőrzés esetében üzletzárást helyettesítő bírság kiszabására került sor, összesen 8,5 millió forint értékben (2012. III. negyedév végéig 103 db, 10,3 millió mulasztási bírság).

2013. III. negyedév végéig a Hivatal 5.851 esetben élt a fel nem fedett próbavásárlás jogintézményével, amelyből 2.238 vizsgálatot a vámszakmai terület végzett.

Az online pénztárgépekre való átállással kapcsolatban a számla-, nyugtaadást érintő adatgyűjtés ellenőrzések során az adóellenőrök azt tapasztalták, hogy az újonnan alakult, vagy új üzletet nyitó, pénztárgép használatára kötelezett vállalkozások kizárólag kézi nyugtával kívánnak eleget tenni bizonylatolási kötelezettségüknek. Az ellenőrzött adózók ezt azzal indokolták, hogy a pénztárgép szervizek a gépeket nem hajlandóak bérbe adni, a teljes átállásig pedig új pénztárgépet az online pénztárgépre való átállás miatt indokolatlan lenne vásárolni.

2013. III. negyedév végéig a foglalkoztatás szabályszerűségére vonatkozóan az adószakmai terület 16.428 db, a vámszakmai terület 3.155 db ellenőrzést folytatott le. Hivatali szinten az ellenőrzés darabszám (2013. III. negyedév végén. 19.583 db) 7 %-kal, amelynek egyik oka a 2012. évben a két szakterület által közösen lefolytatott magas ellenőrzések szám (2012. III. negyedév végéig: 20.961 db, amelyből 11.563 vizsgálatot közösen végzett a két szakterület). A megállapítással zárult vizsgálatok aránya viszont a tavalyi 25 %-ról 28%-ra emelkedett, amely a vizsgálati darabszám csökkenésének másik oka, hiszen a be nem jelentett alkalmazottat foglalkoztató adózók ellenőrzéseinek lefolytatása több kapacitást, időráfordítást igényel. A revíziók során 690,5 millió forint mulasztási bírság kiszabására került sor (2012. III. negyedév végéig 677,7 millió Ft). A hivatali szinten foglalkoztatás szabályszerűtlensége miatt kiszabott mulasztási bírságból az adószakmai szakterületen 560,8 millió forint, a vámszakmai területen 129,7 millió Ft mulasztási bírság kiszabására került sor.

A helyszíni ellenőrzéseket követően az adóhatóság 25 %-kal több esetben (2013.III. negyedév végéig:164 db, 2012. III. negyedév végéig: 284 db) szabott ki be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása miatt üzletzárást helyettesítő bírságot, összesen 21,4 millió forint értékben (2012.III. negyedév végéig: 23,1 millió Ft). Be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása miatt 169 esetben került sor az üzletzárás szankciójának alkalmazására (2012. III. negyedév végéig: 242 db).

A foglalkoztatás szabályszerűségére irányuló ellenőrzések során túlnyomórészt az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján, alkalmi munka keretében történő foglalkoztatással találkoztak az adóellenőrök.

Két helytelen adózói gyakorlat elterjedése figyelhető meg. Az egyik esetben az ellenőrzés megkezdésekor rendezett jogviszonyban találják a revizorok az alkalmazottakat, de a munkaszerződések és a bevételek áttekintése után megállapítható, hogy a munkáltatók az alkalmazottak munkába lépését követően (nem csak napokkal, hanem akár hetekkel, hónapokkal később) tettek csak eleget bejelentési kötelezettségüknek.

A másik esetben a munkavégzés közben talált személy az ellenőrzés megkezdésekor nincs bejelentve, és a munkáltató csak a revizorok megjelenésekor kezd el kapkodni, és utólagosan jelenti be az alkalmazottját. Előfordult, hogy az adózók azzal védekeztek, csak próbamunkára alkalmazták az ellenőrzéskor munkát végző személyt. Ez azonban nem menti ki az adózót a bejelentési kötelezettség teljesítése alól.

Több ellenőrzés során is problémát okozott a külföldi tulajdonossal/ügyvezetővel működő társaságok vizsgálata, mivel jellemzően meghiúsul a kapcsolatfelvétel a képviseletre jogosult személlyel. Ebből következően a cégek felelősségre vonása kivitelezhetetlen.

Az áruk eredetének számlákkal való alátámasztását 2.607 alkalommal vizsgálták az adószakmai és 1.441 esetben a vámszakmai terület munkatársai, így összességében hivatali szinten 4.048 db ellenőrzés fejeződött be, amely közel azonos a tavalyi év azonos időszakában elvégzett vizsgálatokhoz viszonyítva. (2012. III. negyedév végéig: 3.996 db, amelyből 2.660 db vizsgálat került közösen elvégzésre). Az adószakmai területen ezen vizsgálatok során 45 millió forint, a vámszakmai területen 5,2 millió Ft mulasztási bírságot szabtak ki, amelynek köszönhetően hivatali szinten több mint a kétszeresére emelkedett az árueredet vizsgálatok során kiszabott szankció összege (2013. III. negyedév végéig: 50,4 millió Ft, 2012. III. negyedév végéig 24,7 millió Ft). További 15 vizsgálat esetében üzletzárást helyettesítő bírságot is kiszabtak igazolatlan eredetű áru forgalmazása miatt, összesen 1,6 millió forint összegben, valamint 17 esetben került sor az üzletzárás szankciójának alkalmazására.

Fenti ellenőrzési eredmények alapján megállapítható, hogy az operatív ellenőrzések területén - a 2013. évi feladat átcsoportosítás ellenére - az adóhatósági jelenlét fokozódott.

Vámszakmai terület önálló ellenőrzései

2013. évben - a 5228082160 iktatószámú elnöki körlevél alapján - a szakrendszeri integráció következtében, a vámszakmai oldalon felszabaduló erőforrásokat, az adóhatóság hatáskörébe tartozó operatív ellenőrzések végzésére kell fordítani.

2013. III. negyedév végéig 35.723 db operatív jellegű adatgyűjtésre illetve egyes adókötelezettség teljesítésre irányuló ellenőrzést jegyzőkönyvezett a vámszakmai terület. További 134 vizsgálat folyamatban van.

A vizsgálatok 19,7 %-a megállapítással zárult, amelyek során összesen 605 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra. Az átlagos bírság szint 89 ezer, amely jelentős (29%-os) javulás a 2013. I. félévi 69 ezer Ft-os átlagos bírság szinthez képest.

A vámszakmai terület által önállóan végzett ellenőrzések során tapasztalt jogsértések jelentős része számla- és nyugta-kibocsátási kötelezettség elmulasztásából, nem igazolt pénzkészlet eltérésekből, illetve be nem jelentett alkalmazottak foglalkoztatásából adódott.

Egyéb adatgyűjtésre irányuló vizsgálatok

Egyéb adatgyűjtésre irányuló vizsgálatra 3.921 esetben került sor, amelynek célja elsősorban az vizsgálatok során szerzett információ utólagos ellenőrzések során történő

hasznosítása. A tavalyi év III. negyedévéhez viszonyítva ez 32 %-os emelkedést jelent (2012. III. negyedév: 2.965 db).

2013. év egyik kiemelt új ellenőrzési feladata a támogatással finanszírozott beruházások megvalósulásának nyomon követése, amelynek keretében 264 db helyszíni ellenőrzés fejeződött be 2013. III. negyedév végéig. Az ellenőrzések során 7,9 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra. Ezen ellenőrzések célja a jogkövető magatartásra ösztönzés a beruházás teljes élettartama során.

2013 évben az információtechnológiai eszközállomány (adatmentő eszközök) bővítésére került sor. 16 db adatmásoló-, és 5 db írásvédő eszköz beszerzése történt meg. A beszerzéseknek köszönhetően minden adó főigazgatóság rendelkezik az IT ellenőrzésekhez szükséges adatmentő eszközökkel, valamint az adatelemzések során alkalmazott szoftverekkel, amelyeknek segítségével növelhető az adatmentéses, utólagos ellenőrzést alátámasztó és előkészítő ellenőrzések száma. 2013. III. negyedév végéig 382 alkalommal került sor az adózó adatainak mentésére elemzési célból, amely 48 %-os emelkedést jelent az előző év azonos időszakához képest (2012. III. negyedév végéig: 258 db). 2013. III. negyedév végéig 174 esetben fejeződött be az IT vizsgálati módszerrel szerzett adatok felhasználásával adóellenőrzés, amely több mint kétszerese a megelőző év azonos időszaki eredményének (2012. III. negyedév végén: 85 db). Ezen vizsgálatok során 3,9 milliárd Ft nettó adókülönbözetet állapított meg az adóhatóság (2012. III. negyedév: 4,2 milliárd Ft).

Az operatív szakterület is komoly figyelmet fordít az internetes kereskedelmet folytató vállalkozásokra. Ennek keretében az adóigazgatóságok több esetben rendelték termékét az interneten, majd - bizonylatolás elmulasztása esetén - az áru személyes átvételekor került sor a jegyzőkönyv felvételére.

2013. III. negyedév végéig az e-kereskedelemben részt vevő adózóknál 4.882 db ellenőrzés került lezárásra. A revíziók nagy része 99 %-a (4.813 db) egyes adókötelezettség teljesítésére illetve adatok gyűjtésére irányult, amelynek során 146,7 millió Ft mulasztási bírság került kiszabásra. Emellett 69 db adóellenőrzés is jegyzőkönyvezésre került, amelyek során 239 millió Ft nettó adókülönbözet került feltárássra.

A gazdasági tevékenységüket bejelentés nélkül gyakorló vállalkozók feltérképezése során megfigyelhető az a tendencia, hogy az adószám nélküli tevékenységet végzők jelentős számban az internetes kereskedelmi felületeket használva folytatták tevékenységüket.

A bejelentés nélkül adóköteles tevékenységet végző adózók körében 711 db ellenőrzés fejeződött be 2013. III. negyedév végéig, amely 47 %-os növekedést jelent (2012. III. negyedév végéig: 484 db). Ezen vizsgálatok során 48,5 millió forint Ft mulasztási bírság kiszabására került sor (2012. III. negyedév végéig 50,9 millió Ft).

Fordulónapi és adóellenőrzést megalapozó leltárfelvételt 476 esetben végzett az adóhatóság (2012. III. negyedév végéig: 533 db). A megállapítások aránya 12%, amely vizsgálatok során 6,4 millió forint bírság került kiszabásra (2012. III. negyedév végén: 19,6 millió Ft). Az átlagos bírság szint a tavalyi 320 ezer forintról 111 ezer forintra csökkent. Ezen ellenőrzések során azonban nem is a bírságolás a cél, hanem a leltár adatainak felhasználása az eltűnkolt adókötelezettség feltárása során, amely a költségvetési bevételek védelme tekintetében sokkal hatékonyabb eszköz, mint egy kisebb összegű szankció kiszabása.

Az adóhatóság 422 esetben vizsgálta az adózók pénztárgéppel kapcsolatos kötelezettségeinek betartását. Az ellenőrzések 34 %-ban tártak fel hiányosságot. E jogcímen kiszabott mulasztási bírság összege 2013. III. negyedév végén meghaladta a 4,7 millió forintot, az átlagos bírság szint pedig 33 ezer Ft.

Az on-line pénztárgépek bevezetésének szükségességét támasztják alá az adómemória kiíratásra irányuló ellenőrzések tapasztalatai. A pénztárgépek adómemóriájában rögzített adatokat az adóellenőrök összevetették az ÁFA bevallásokban feltüntetett értékesítési adatokkal majd megállapították, hogy több esetben is jelentős összegű eltúlt bevétel keletkezett.

Régiós akciók

2013. júliusában a Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatóság területén, több régió együttes bevonásával [REDACTED] elnevezésű akció került lefolytatásra a beépítetlen földterületeken, az ún. foghíjtelkeken, a nyári turisztaszolgáltatásokat nyújtó adózók körében, a környéken található vendéglátó egységekben.

Több adó főigazgatóság foglalkoztatotti ellenőrzéseket folytatott a mezőgazdasági szektorban, amelyek tapasztalatai alapján – tekintettel a határszakaszok közelében feketén foglalkoztatott vendégmunkásokra, illetve az adózási ismeretek hiányosságaira - a gazdák számára előadás került megszervezésre az egyszerűsített foglalkoztatás szabályairól, az önkéntes jogkövetés segítése érdekében.

Egyes adókötelezettség teljesítésre irányuló vizsgálatok

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig 75.528 db egyes adókötelezettség teljesítésére irányuló ellenőrzést fejezett be, amely 8 %-os visszaesést jelent a 2012. III. negyedév végi ellenőrzési darabszámhoz képest (2012.III. negyedév: 81.747 db). A vizsgálatok során 1,5 milliárd Ft mulasztási bírság kiszabására került sor (2012. III. negyedévben: 3,1 Md Ft). Az átlagos bírság szint 243 ezer Ft, ami fele a tavalyi évi átlagnak (567 ezer Ft).

Az egyes gazdasági események valóságának vizsgálata

2012. évtől egy új típusú ellenőrzés segíti a láncolatot ügyletek hatékony, gyors felderítését. Ezen ellenőrzések célja a beszerzések és az értékesítések körülményeinek, a gazdasági esemény személyi és tárgyi feltételeinek, illetve a gazdasági esemény megtörténtét igazoló iratok valóságának vizsgálata.

Az ellenőrzési szakterület 2013. III. negyedév végéig összesen 6.409 db egyes gazdasági események valóságának vizsgálatára irányuló ellenőrzést fejezett be, amely több mint háromszorosa a 2012. év III. negyedév végéig befejezett 2.084 db ellenőrzésnek. További 2.924 db revízió jelenleg is folyamatban van.

Az elvégzett ellenőrzések nyilvántartásba vételének támogatása érdekében 2013. év elején a felhasználók részére átadásra került az új ÖTVENHÉT alkalmazás. Az alkalmazás célja, hogy az ellenőrzött gazdasági események (szerződések, számlák stb.) főbb adatai nyilvántartásba vételre kerülhessenek, és így további ellenőrzések során hasznosíthatóvá váljanak, gyorsítva ezzel a vizsgálatok lefolytatását. Az alkalmazás 2013. III. negyedév végén - a 2012. évben befejezett revíziókkal együtt - összesen 10.115 db ellenőrzés adatát tartalmazza. 5.269 vizsgálatához már megtörtént a vizsgált gazdasági esemény szerződés illetve számla adatainak rögzítése is, amelynek köszönhetően összesen 28.138 szerződés, számla adata érhető el az alkalmazásban. A nyilvántartás adatai alapján megállapítható, hogy egy egyes gazdasági események valóságára irányuló vizsgálatnál átlagosan 5 szerződést illetve számlát ellenőriz a revízió. Továbbá 1.904 olyan vizsgálat került nyilvántartásba vételre, amely során nem talált az ellenőrzés releváns iratot (szerződést, számlát stb.)

A bűnügyi szakterületről az egyes nyomozásokhoz kapcsolódóan érkeztek megkeresések a feltehetően fiktív számlát kiállító gazdasági társaságok ügyében, amelyek okán egyes

gazdasági események vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le az adóhatóság. A célvizsgálatot követően a bevallások utólagos ellenőrzése kapcsán két említett esetben milliárdos nagyságrendű adókülönbözöt került megállapításra.

A bűncselekmény elkövetési értékének, a gazdasági események személyi és tárgyi feltételeinek, a számlákon feltüntetett gazdasági események felek közötti létrejöttének a megállapítása céljából is több esetben élt megkereséssel a bűnügyi szakterület az adóhatóság felé. Ezen megkeresések kapcsán szintén sor került az egyes gazdasági események valódiságának a vizsgálatára irányuló ellenőrzések elrendelésére. Egy régió említést tett arról, hogy az ellenőrzések elősegítése, illetőleg az egységcs eljárást biztosító szabályozás érdekében munkacsoport alakult az adószakmai és a bűnügyi szakterület munkatársainak bevonásával.

Továbbra is gyakori tapasztalat, hogy az ellenőrzést érdemben nem tudja lefolytatni az adóhatóság, mert a társaságok törvényes képviselői elérhetetlenek, illetőleg nem bocsátanak az adóhatóság rendelkezésére iratanyagot.

Központi Kapcsolattartó Iroda tevékenysége

A tagállamok illetékes hatóságaitól a közvetlen adózás és a biztosítási díjak adózása területén történő kölcsönös segítségnyújtásról szóló (2011/16/EK) irányelv alapján 2013. III. negyedévéig 105 db megkeresés érkezett, amelyben 13 db önkéntes (spontán⁴) tájékoztatás volt. Miközben a NAV 230 esetben kért adatokat a partner adóhatóságoktól, amely 2 db önkéntes tájékoztatást tartalmazott.

A kettős adóztatás elkerüléséről kötött egyezmények alapján 2013. III. negyedévéig 15 db megkeresés érkezett, amelyben spontán tájékoztatás nem volt, illetve a NAV 52 db megkeresést indított, amelyből 2 db spontán tájékoztatás volt.

Az ÁFA területén történő igazgatási együttműködésről szóló rendelet (904/2010/EU) alapján 2013. III. negyedévéig összesen 4.579 db információkérést és spontán információt továbbított az Ellenőrzési Főosztály a tagállamok felé, amely 9,4 %-os csökkenést jelent a tavalyi év hasonló időszakához képest (2012 III. negyedévéig 5.055 db információkérést és spontán információ továbbítására került sor). Összeségében 542,4 milliárd forint beszerzésre és 215,5 milliárd forint összegű értékesítésre vonatkozóan kért információt az Adóhatóság. A leggyakrabban Szlovák Köztársaság (1.665 db), Románia (644 db) és Németország (592 db) adóigazgatása került megkeresésre.

A tagállamok 2013 III. negyedévéig mindösszesen 5.176 db választ küldtek a magyar adóhatóság megkereséseire, amelyből a 2013. évben kezdeményezett megkereséseink közül 1.935 db megkeresésre érkezett válasz. A 2013. évben kezdeményezett megkeresések 44,15 %-át válaszolták meg a tagállamok.

A tagállamoktól 2013 III. negyedévéig 2.681 db ÁFA-hoz kapcsolódó megkeresés és spontán információ érkezett, amely 64,3 %-os növekedést jelent a tavalyi év hasonló időszakához képest (2012 III. negyedévéig 1.632 db információkérést és spontán információ fogadására és feldolgozására került sor). Összeségében ezek 150,4 milliárd forintnyi magyar beszerzést és 99 milliárd forintnyi értékesítést érintettek. A legtöbb információkérést Szlovákiából (1375 db), Romániából (309 db) és Németországból (147 db) érkezett.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2013 III. negyedévéig mindösszesen 2.755 db választ küldött a tagállamok megkereséseire, amelyből a 2013. évben beérkezett megkeresések

⁴ Spontán esetében a küldő hatóság választ nem vár!

közül 841 esetben került megválaszolásra, ez a 2013. évben beérkezett megkeresések 38,81 %-a.

Az Ellenőrzési Főosztály 2013. III. negyedévéig - az előző év hasonló időszaki 12.128 darabszámot 25 %-kal túllépve - összesen 15.191 db SCAC megkeresést és választ intézett el.

Többoldalú ellenőrzések

A 2013. III. negyedévéig Magyarország kettő idén kezdeményezett többoldalú ellenőrzésben vesz részt (húskereskedelem, illetve fogászati szolgáltatás témakörében). 2013. III. negyedévéig egy francia adóhatóság által kezdeményezett, már korábbi években megkezdett többoldalú ellenőrzés került lezárásra, amely során nem született megállapítás.

Sorszám tartományok kijelölése

2013. III. negyedév végéig az adóhatóság 101 nyomda részére jelölt ki sorszámintervallumokat az alábbi nyomtatványok gyártásához:

Számla:	20.610.350 db
Egyszerűsített adattartalmú számla:	39.222.700 db
Nyugta:	52.616.999 db
Leporellő:	1.232.750 db

Az engedélyezett intervallumok folyamatosan (kéthetente) frissítésre kerültek honlapon.